

»SLOVENE« velja
po pošti na vse strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . K 240.—
za pol leta 120.—
za četrt leta 60.—
za en mesec 20.—
Za inozemstvo celoletno K 480.—
Sobotna izdaja: —
za celo leto K 40.—
za inozemstvo —

SLOVENE

Inserati:
Enostolpna petlitrsna (50 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat po K 6.—
poslana itd. po K 8.—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 59/9 mm K 15.
Izhaja vsak dan izveniški
ponedeljka in duva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.
Mesečna priloga: Vestnik SKJZ

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nebrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštnih bran.
Ljubljanske št. 650 za naročnike in št. 348 za oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bosn.-herc. 7583.

Usoden pojav.

Največji ponos moderne države je ustanova sodnijske neodvisnosti, ki jamči vsakemu državljanu, da se mu bo sodilo strogo po zakonu in ne po samovolji oblastnikov, ki so nekaj združevali v svojih rokah najvišjo politično in sodno oblast. Ustanova sodnijske neodvisnosti je pomembna za državno življenje ogromen napredek, kajti tudi najzadnji državljani je moral uvideti, da ni več izročen na milost in nemilost gosposki, ampak da je zakon veljaven tudi za samo gosposko in nad zakonom bdi in ga izvršuje neodvisni sodnik, ki je sodil tudi onega, ki je zakon izdal.

V vseh delih, iz katerih sestoji naša sedanja država, je bilo pred vojno vpeljana neodvisno sodstvo. Mogoče so sodno neodvisnost prikrojili nekoliko po svoje sodniki v Črnigori pod Nikitom in Mažari na Hrvaškem, ampak ustanova kot taka je bila tu in v Srbiji niso bili malo ponosni na neodvisno sodstvo, ki je bilo edina protiutež silno koruptivni upravi.

Dogodil pa se je slučaj, iz katerega bi se dalo sklepati, da je neodvisno sodstvo v naši novi državi resno ogroženo. V Beogradu vodijo že nekaj tednov preiskavo proti komunistom zaradi atentata na sedanjega kralja Aleksandra. Preiskovalni sodnik g. Angielković, ki je vodil preiskavo že 2 meseca, je bil kar čez noč svoje dolžnosti razrešen in na njegovo mesto je prišel novi preiskovalni sodnik g. Vujić. Zanimiva je motivacija te nenadne izpremembe: »Ker preiskava ni dognala pričakovanih rezultatov!« Beogradski Dnevnik pa prinaša izjavo novega preiskovalnega sodnika, kjer pravi, da bo postavil celo preiskavo na popolnoma novo podlago. List piše dalje, da po misljenju g. Vujića ves dosedajni potek preiskave niti zdaleka ni rodil pričakovanih rezultatov, katerih »so pričakovali (vlada? op. ur.). Se danes ni odkrito to, kar so s pravom pričakovali. Tako n. pr. niti do danes niso odkrili tajne komunistične tiskarne, ki brez dvoma obstoji. Ravno tako niso zaprti še do danes kolovodje celega komunističnega pokreta.«

To so hude, da ne rečemo naravnost gorostasne stvari za naš pravni čut. Mi ne bomo govorili o komunistih specijelno; to, kar se je danes dogodilo komunistom, se utegne jutri pripetiti »klerikalcem«, tudi današnjim »državotvorcem«, sploh vsakemu državljanu. Policija sumi nekoga tatvine in ga prime. Nabira dokazilni material, išče priče, itd. Končno izroči rezultat svojih preiskav z obdolžencem — še-le obdolžencem! — vred preiskovalnemu sodniku. Kakšna je naloga preiskovalnega sodnika? Očividno ta, ki jo pove že njegov naziv: on naj preiskuje, objektivno preiskuje. Za preiskovalnega sodnika ne sme veljati eventualno njegova privatna sumnja, da ima pred seboj že pravega krivca, ampak le osumljenca, ki je lahko kriv, lahko pa tudi popolnoma nedolžen! O krivdi in nekrivdi sodi sodišče nepristransko in neodvisno od želj od zgoraj in od pričakovanj od spodaj, edino-le na podlagi objektivno ugotovljenih dokazov.

Sedaj pa se zamislimo v položaj, da preiskovalni sodnik ne vodi preiskave objektivno, in da stoji vedno pred nevarnostjo očitka od zgoraj, da njegovo učečad naa, g'In miz laes uml um umu uradovanje ne bo rodilo pričakovanih rezultatov! Ali ni s tem sodna neodvisnost z ene in pravna varnost državljanov z druge strani popolnoma ukinjena? Če hoče n. pr. g. dr. Žerjav zaviti vrat g. Pesku, ga obdolži prestopka ali hudodelstva po paragrafu broj x. Stvar dobi v roke sodišče. Ali ne bo g. Pesek nedvomno obsojen, če se bo moral že preiskovalni sodnik bati, da bo razrešen svoje dolžnosti, ako rezultat njegove preiskave ne bo odgovarjal pričakovanju dr. Žerjava? Ta nesrečna usoda more doleteti vsakega izmed nas, ne samo g. Peska!

Take vrste justica znači

polom vsakega pravnega reda in z njim vred tudi polom države same!

Največja nevarnost v tem oziru preti pri političnih procesih. Kdor pozna strastno zagrizenost naših strankarskih bojov, ta si mora biti na jasnem, da nobena politična stranka in noben pripadnik te ali one stranke, ki je slučajno v opoziciji, ni več varna pred pričakovanimi rezultati raznih policijskih in sodnih preiskav. Danes gre za komuniste, jutri pojde za druge. Toda če gre tudi za vruga samega, tudi ta mora najti za svoja vraga dela pred sodiščem objektivno postopanje, ne pa postopanja, ki ga diktira samovolja in pričakovanje.

Nemški načrt za podjarmljenje italijanske industrije.

Rim, 3. sept. Pred nekoliko dnevi je objavila »Idea Nazionale« načrt nemškega trgovskega izvedenca pri nemškem poslanstvu v Rimu o načinu, kako bi mogla Nemčija usuznjiti Italijo na gospodarskem polju in jo narediti popolnoma odvisno od sebe. Rimski list je objavil tudi številke, pod katerimi je vključen ta načrt v nemškem poslanstvu. Nemški poslanik je takoj po objavi tozadevnega razkritja poslal agenciji »Stefani« dementi, v katerem je poudarjal, da je poročilo rimskega lista izmišljeno, ali pa da je kdo list pošteno povlekel. Toda »Idea Nazionale« vztraja pri svoji prvotni trditvi in poziva nemškega poslanika, naj le bolj pazno pregleda svoje knjige in bo gotovo našel, da je objavljeni dokument vključen pod številkami, ki jih je rimski list tudi objavil. List objavlja tudi pismo nekaterih italijanskih inženjerjev, ki so bili zapleteni v ta nemški načrt. Ti inženirji zanikajo vsa očitjanja, toda list ne sprejema niti teh zanikanj in grozi, da bo objavil klišeje tozadevnih pisem, če se bodo gospoda še upali protestirati. — Tudi drugi rimski listi se bavijo s tem nemškim dokumentom, iz katerega je razvidno, da namerava Nemčija izkoristiti italijanske gospodarske slabosti in opozarjajo vlado in industrijalce, kapitaliste in banke, naj ukrenejo protiukrepe proti gospodarski vojni, ki jo napoveduje Nemčija.

V zadnjem času pa dobiva ta afeta še bolj interesantno lice. Listi, ki so o celi stvari še bolj informirani, pravijo namreč, da nemški agenti v Italiji — na čelu jim od »Idea Nazionale« imenovani trgovski izvedenec pri nemškem poslanstvu v Rimu, Strohecker, — niso samo pridobili za svoje namene celo vrsto italijanskih bank

panja, ki ga diktira samovolja in pričakovanje.

Nekdaj so bivši naši oblastniki radi dajali povelja z besedami: »In Erwartung, dass... Vsak je vedel, kaj pomeni to pričakovanje. Mi smo mislili, da smo te fevdalske sramote vendar že rešeni. Kakor vidimo iz navedenega slučaja, je ta »In Erwartung, dass« še jako čvrst in živ, čeprav nam ne dela pred kulturnim svetom nobene časti. Upamo pa, da bo ta princip vendarle izginil vsaj iz našega pravosodja. »In Erwartung, dass« — v pričakovanju, da se bo to kmalu zgodilo, sklepamo.

in podjetij (Ansaldo, »Ilva«, predilniški sindikat 80 fabrik v Pratu, Banca Commerciale Italiana itd. itd.), marveč tudi razne liste. Najbolj komično pri celi stvari pa je, da dolže ravno »Idea Nazionale«, ki je celo reč razkrila, da je bila subvencionirana! Med listi, ki da jih je Strohecker »podpiral«, se navajajo: »Popolo Romano«, »Tempo«, »Paese« in »Era Nuova« iz Trsta (»Era Nuova« to odločno dementira in zahteva sodnijsko preiskavo). V to svrhu da je bilo namenjenih 210.000 lir.

Interesantno je tudi, da »Idea Nazionale« ni objavila celotnega besedila Stroheckerjevega načrta (pravzaprav je to bilo uradno poročilo Stroheckerja na trgovsko ministrstvo v Berlinu) in da jo zato zdaj zelo napadajo. Kopijo Stroheckerjevega poročila je »Idea Nazionale« izročila predsedniku italijanskega časniškarskega društva Barzilaju v svrhu častnega postopanja proti listom, ki so vsled objave dokumenta osumljeni, da so bili od Nemčije podkupljeni. Vladni krogi pa izjavljajo, da o Stroheckerjevem poročilu kroži veliko kopij, katere so daktilografirane in se njih avtentičnost ne more dognati. Pa tudi če bi bile avtentične, celo poročilo izraža zgolj mnenje g. Stroheckerja, kako bi se dala italijanska industrija, izrabljajoč njen sedanjí prekerni položaj, podpreti od strani Nemčije. Nemčija uradno ni nič prizadeta in zato ne more biti govora o kaki diplomatski akciji.

Cela zadeva bo prišla seveda tudi pred parlament; uspeha pa seveda ne bo veliko, kajti italijanski in nemški kapitalisti bodo pač znali zakriti prave sledi svojega dela.

Slovaki za avtonomijo.

Praga, 3. septembra. (Izv.) Slovaški poslanci, pristajši ljudske stranke, ki jih vodi posl. Hlinka, so imeli te dni posvetovanje o političnem položaju. Razpravljali so tudi o eventualni podpori in sodelovanju v vladi in so po dolgi debati sklenili, da obdrže v tem oziru rezervirano taktiko

in tako dolgo ne sodelujejo v vladi, dokler ista ne da sigurnih garancij, da bo Slovakom zagotovljena avtonomija v polnem obsegu. Vesti, ki so jih prinesli listi, češ da so Hlinka in tovariši odstopili od avtonomističnega programa, torej niso bile točne.

Položaj v Zapadni Ogrski neizpremenjen.

Dunaj, 3. septembra. (Izv.) Položaj v zapadni Ogrski se ni izpremenil. Kakor se izve iz uradnih krogov, tam ni ničesar znanega o kaki noti Madžarske na antanto in so te vesti preuranjene.

Belgrad, 3. sept. Govori se, da je angleška vlada odpoklicala polkovnika Gosseta, predsednika razmejitvene komisije v Baranji.

Praga, 3. sept. Mažarski listi prinašajo senzacionalne vesti o krvavih spopadih na češkoslovaški meji pri Bratislavi s češkoslovaškimi vojaki. V Pragi smatrajo, da gre za manever, da bi Mažari dobili pogum, ako pride do oborožene akcije male entente.

Vstaja v Indiji zadušena?

Nauen, 3. sept. »Daily Telegraph« javlja iz Kalkute, da se smatra vstaja v Indiji za udušeno, ker so Moplahi imeli zelo velike izgube.

Grško - turška vojna.

Nauen, 3. sept. Agence Havas poroča: Po obvestilu generalnega štaba Kemalove vojske se javlja, da so Turki izvojevali silajno zmago. Grki so imeli baje težke izgube. Iz Aten se javlja baš nasprotno.

Mednarodna pomoč Rusiji.

Nauen, 2. sept. Mednarodni odbor za pomoč Rusiji je sklenil na svoji plenarni seji v sredo, da naj preiskovalna komisija takoj odpotuje v Rusijo. Zahteva naj se od sovjetske vlade, da dovoli komisiji prihod v Rusijo in da ji dovoli vse olajšave.

Rusija in okvirne države.

Nauen, 2. septembra. Estonska in Litvanska sta podali sovjetski vladi protestno noto, ker Rusija ni izvršila obveznosti mirovne pogodbe. Kakor javljajo iz Helsinkfors, je sovjetska vlada začela zbirati svoje čete na državnih mejah. Na vzhodni finski fronti in južno od Petrograda stoje čete generala kavalarije Budijenega.

Društveno življenje na Goriškem.

Gorica, 2. septembra.

Zadnje čase se je začelo posebno živo razvijati društveno življenje pri nas na Goriškem, kljub temu, da različne šikane od oblasti še vedno niso ponehale popolnoma. Na boljšem smo v toliko, da imamo danes svoje poslance, katerim lahko povemo svoje stvari. Wilfan in Šček sta morala že v mnogih slučajih intervenirati — in da so fašisti izgubili precej veliko na svojem vplivu in na svoji moči. To je pa eno glavnih stvari. Bilo se je bati, da ne bo strah pred fašistovskimi tolpmami umoril vse naše kulturno in tudi politično življenje.

Volk ni bil tako strašen kot so ga slikali. Ljudstvo se ga je privadilo, in šlo je na delo. Ne v mestu samem, vrglo se je na deželo. Danes vidimo oživljati po vseh vaseh stara društva, ustanavljajo se odri, pevski zbori, dramski odseki, knjižnice itd. Mladina se zbira v društvenih prostorih in skuša nadaljevati tam, kjer jih je zasačila vojna. Ljudstvo ve in čuti, da je treba za srečno dobo političnega dela v prvi vrsti kot predhodno dobo kulturnega dela, ki seje ideje in pripravlja ljudi za boj.

In česar bi lansko leto še ne mogli izvršiti, smo izvršili že letos. Ljudski tabori, prave narodne manifestacije so se vršile po naših krajih. Naj omenimo veliko slavnost v Števerjanu, pri kateri je sodelovala cela goriška dežela. Druga taka slavnost je bila v Prvačini, le da je vposlila čisto drugi del našega ljudstva, športnike in telovadce, ki se zbirajo okrog Goriške Omladine. Tabor, podoben onemu v Števerjanu se bo vršil v Biljah na nedeljo (dne 4. t. m.), potem v Mirnu pri Gorici, nato v Standrežu pri Gorici. Povsodi bodo sodelovala društva od blizu in od daleč in tako povzdignila slavnosti na višino plemenite kulturne tekme.

Plemenite, to poudarimo. Iz tega razloga niti najbolj slogaški pripadniki ne morejo zmajati z glavami, če po nekaterih vaseh nimajo več eno samo društvo, ampak delajo po dve ali več društev kot pred vojno. Sama »Edinost« pravi pred nekaj dnevi, da se je izvršilo pri nas politično zedinjenje, druga nepolitična društva pa so ostala nedotaknjena in so si ohranila svobodo razvoja, zakaj narod mora kot so to delali drugi narodi, notranje rasti in bogatiti svoje kulturno premoženje na podlagi različnih velikih idej, ki gibljejo današnje človeštvo.

Naš prvobornik dr. Wilfan je sam ob različnih prilikah poudarjal in naglašal, da je zelo primerno in umestno, ako naše različne izobraževalne, telovadne in kulturne organizacije nadaljujejo svoje svobodno življenje.

Zato se je čuditi najmanj, če se je med dijaštvom pričelo posebno intenzivno gibanje za izobrazbo in socialno vzgojo svojih vrst. In tu morajo imeti kulturne ideje prosto pot, da se vsaka zase uveljavi in koristi narodu. V društvu »Adrija« imajo krščanski socialisti svoj poseben klub. Na Otlici se je vršil dvadvešen socialen tečaj, ki ga je posetilo nad 40 dijakov. Ta mesec začne v Gorici javna predavanja, ki jih prirede visokošolci. Za vse visokošolsko in srednješolsko dijaštvo Primorske se bo vršil v Gorici »Prosvetni tečaj«.

Tako gre naše prosvetno življenje nagloma dalje, mi nadaljujemo svoj kulturni razvoj po istih zakonih kot drugi kulturni ljudje, le da se najdemo skupni in edini pred tisto veliko mislijo, ki nas mora držati in za kar moramo žrtvovati vse, kar imamo in kar premoremo: obstanek našega rodu. Vse naše poti se morajo v ti točki strniti.

Se enega nam manjka. Pri tako živem društvenem življenju kot se opaža danes, nimamo še centrale, v katero in iz katere bi se stekalo vse to veselo gibanje. To je še velika pomanjkljivost, ki jo moramo v najkrajšem času popraviti na vseh straneh. Hudo je to, da se zdi, kot da bi nikoli ničesar ne imeli in moramo vse znova zidati.

Ljubljanski veliki sejem.

Podjetni slovenski gospodarski krogi so uvideli, da je nujna potreba, da se Slovenija končno zbudi iz onega mrtvila, ki e nastalo vsled razburkanega političnega življenja, in pokaže pred celim svetom, kaj premore in kaj velja v javnem življenju in da pokaže, da je kljub svoji mali obsežnosti in komaj milijonskemu prebivalstvu faktor, ki se mora upoštevati. Da je bila zato prav primerna in dobra ideja otvoriti vzorčni sejem, na katerem naj bodo reprezentirani pred vsem izdelki in produkti slovenske industrije, slovenskega obrtništva in trgovine, to je bilo razumljivo vsakomur, kdor se je kdaj pečal z gospodarskim stanjem Slovenije; še bolj pa se je moral o tem prepričati kdor si je sam ogledal veliki sejem.

O velikem sejmu smo v našem listu že precej pisali. Naj nam bo za enkrat le dovoljeno izreči zahvalo in čast vsem, ki so pomagali, da se je izvršilo to delo, ki je zahtevalo izrednega truda in požrtvovalnosti. Ni mogoče objaviti imen vseh, ki so sodelovali, posebno pohvalno pa moramo omeniti delovanje g. ravnatelja dr. Böhma.

Svečana otvoritev velikega sejma.

Otvoritev ljubljanskega velikega sejma je bila določena že za začetek avgusta, vendar pa se je radi raznih tehničnih težav, največ radi stavbinih in drugih delavcev zavlekla in je bila končno veljavno odredjena za 3. september. Že par dni pred tem pomembnim dnevom so ljubljanske ulice izredno oživele in množični množice tujcev po doslej skoraj mrtvih in praznih ulicah. Prihajali so industrijalci, trgovci in obrtniki. Iz vseh krajev so prišli v prestolico Slovenije, deloma, ker so razstavili sami, deloma pa, ker so prišli kot reflektanti.

Se pred 10. uro so se zbrali pri vhodu na prostoru sejma mnogobrojni zastopniki uradov, društev, korporacij in zavodov. Točno ob 10. uri pa je predsednik ljubljanske trgovske zbornice g. Bonač pozdravil pokrovitelja g. ministra dr. Spaha in ostale odlične goste in udeležence, izmed katerih omenjamo: pokrajinskega namestnika Ivana Hribarja, konzula češkoslovaške republike g. dr. Beneša, konzula poljske republike v Zagrebu g. Szczepanskega, konzula Francije g. de Berne-Lagarde-a, avstrijskega konzula g. dr. Leitmayerja, zastopnika zagrebske pokrajinske vlade g. Hutha, predsednika Zveze industrijalcev v Zagrebu g. Aleksandra, zastopnika ljubljanskega g. knezoškofa g. kanonika Sušnika, zastopnike raznih ljubljanskih uradov, bivša poverjenika gg. prof. Remca in Ogrina, dvornega svetnika g. pl. Šukljeja; dr. Kreka kot zastopnika ljubljanske univerze, zastopnike vseh slovenskih in mnogih jugoslovanskih in inozemskih bank in denarnih zavodov; g. Antona Ogrina, predsednika D. J. E. A. na Dunaju; g. generala Dokića in Maistra ter mnogobrojne zastopnike uradov in institucije ter zastopnike slovenskega in drugega časopisja.

G. Bonač je v svojem govoru orisal položaj Slovenije ter poudarjal izreden pomen ljubljanskega velikega sejma za našo državo. Končno je prosil g. ministra dr. Spaha, da kot pokrovitelj otvori sejem.

Pozdrav kralju Aleksandru.

Predno je minister dr. Spaho otvoril sejem, je bilo sklenjeno, da se odpošlje kralju Aleksandru naslednja brzojavka:

»Ob svečani otvoritvi ljubljanskega velikega sejma v mnogobrojnem številu iz

cele države zbrani zastopniki industrije, obrti in trgovine pošiljajo Vašemu Veličanstvu iskren pozdrav. Klanjajo se Vašemu Veličanstvu v neomajni zvestobi in udanosti. Pristržno se vesele, da je Vaše Veličanstvo na potu popolnega okrevalja in izrekajo iskreno željo, da se Vašemu Veličanstvu zdravje čimprej popolnoma utrdi v neizmerno radost in korist naše domovine.«

Dalje je bilo sklenjeno, da se tudi ministrskemu predsedniku Pašiču odpošlje brzojavni pozdrav in zahvala.

Govor ministra za trgovino in industrijo g. dr. Spaha.

G. minister dr. Spaho se je iskreno zahvalil za pristržni sprejem, nato pa je poudarjal, da ima ta sejem predvsem nalogo, da se Slovenci, Hrvati in Srbi med seboj spoznajo, kajti žalostna resnica je, da se dosedaj še ne poznamo, kakor bi se kot državljani ene države morali poznati. Poudarjal je važnost sejma za gospodarski in finančni razvoj države, ki bo s tem sejmom gotovo pridobila na ugledu tudi v inozemstvu. Nato je proglasil sejem za odprt.

Razgledovanje sejma.

Po kratkem govoru ministra dr. Kuvkova so se vsi uradni zastopniki in mnogobrojno občinstvo z g. ministrom dr. Spahom na čelu podali po posameznih paviljonih in si ogledali razstavljene predmete. Minister dr. Spaho se je izredno zanimal za vse razstavljene stvari in se je z lastniki ozir. zastopniki trdk razgovarjal.

O posameznih paviljonih in o razstavljenih predmetih spregovorimo v eni prihodnjih številah obširnejše, omenjamo le, da je utis, ki ga dobi človek pri ogledu, naravnost impozanten in veličasten.

Pogostitev udeležencev in gostov.

Ko so si udeleženci otvoritve v glavnem ogledali paviljone, jim je konzorcij velikega sejma pod pokroviteljstvom ge. Jelačinove in Leskovičeve ter gđc. Zemljane ter drugih požrtvovalnih in ljubljivih ljubljanskih dam in gospodičen priredil okusno južino.

Izjave g. ministra in ostalih odličnih gostov.

Urednik našega lista je imel priliko govoriti z g. ministrom dr. Spahom in ostalimi odličnimi gosti in strokovnjaki. Ne bomo tu omenjali izjav posameznih gospodov, kajti vsi so se strinjali v tem, da je njih pričakovanje v vsakem oziru prekoračeno in da si nikdar niso mogli predstavljati tega, kar so sedaj videli. Veličasten utis, ki so ga dobili, je nepopisljiv in častitajo bratom Slovincem na tej vzorni in velepomembni prireditvi. Okrog druge ure so se udeleženci zadovoljni in navdušeni razšli.

Otvoritev razstave planinskih in pokrajinskih slik.

Da spoznajo gostje, ki posetijo v teh dneh Ljubljano, tudi prirodne krasote Slovenije, je Slov. planinsko društvo priredilo razstavo slik in fotografij, ki so jih izdelali gg. Brinšek, Ravnik, Kunaver, Hornik, Koželj, Domicelj in drugi.

Otvoritev se je vršila ob 4. uri popoldne in so ji prisostvovali g. min. dr. Spaho, g. Hribar in drugi. Z lepim nagovorom je g. dr. Tominešek pozdravil prisotne, ki so si nato ogledali razstavo in se zelo pohvalno izrazili o njej.

Razstava ostane odprta ves čas velikega sejma in so slike tudi na prodaj.

MINISTER DR. SPAHO O SEJMU.

Minister za trgovino in industrijo g. Mehmed Spaho, se je po večeršnjem preko tri ure trajajočem obisku velikega sejma izrazil napram vodji Dopisnega urada, da je vtis, ki ga je dobil ob otvoritvi in obisku prvega velikega sejma v Ljubljani, nad vsakim pričakovanjem ugoden in da je najprijetnejše iznenaden nad tem, kar je videl. Znal sem, je nadaljeval gospod minister, da so naši bratje Slovenci na polju industrije mnogo naprednejši od nas ostalih, da je ta zemlja najbolj napredna v naši državi. Ali toliko, kar sem danes videl, gre čez moje pričakovanje. Tehnična izvedba cele prireditve in aranžma sta izredno dobra. Videl sem v drugih krajih slične prireditve, vendar moram priznati, da zasluži tukajšnja prireditve več nego ime veliki sejem. Gospodje prireditelji zaslužijo brezdvomno največje priznanje.

Gospod minister je nadaljeval: Ne morem se dovolj zahvaliti za prijaznost in pristržnost, s katero sem bil sprejet; ne najdem pravih besed, da opišem prijetne dojme. Isti prijetni vtis sem imel tudi v Trzinu in Kranju, kjer sem tudi bil iznenaden nad vsem, kar sem videl. Osobito prijeten je bil sprejem v Kranju. V Trzinu sem imel priliko občudovati velike tovarne čevljev gospoda Kozine, ki se je iz malih početkov tako lepo razvila v veliko podjetje.

Na vprašanje o vspehu, ki ga ima pričakovati veliki sejem v Ljubljani, se je izrazil gospod minister, da pričakuje, da bo imel sejem veliki obisk iz vseh krajev naše države. »Sicer se mi zdi,« je nadaljeval gospod minister, »da je bila reklama to leto nekaj preveč skromna in da bo treba za drugo leto bolj izdatne reklame. Vzlje temu pričakujem velikih uspehov za ta prvi veliki sejem v Ljubljani. Dasi imam kot minister trgovine in industrije in kot bivši tajnik trgovske in obrtne zbornice v Sarajevu precej pregleda v trgovinski in industrijski stroki, vendar me je veselilo, opazovati tako pregledno, kako imamo v naši državi v tako obilni meri razvite tako različne panoge naše do-

mače trgovine, industrije in obrti. Prepričan sem, da bo obisk iz raznih krajev velik, saj sem sam že danes videl na otvoritvi celo seljake iz sredine Srbije in iz Bosne.«

Gospod minister je zaključil: »Imel sem že priliko, da sem se v svojem govoru ob otvoritvi zahvalil za prijazni sprejem, a prosim Vas, da še enkrat izrazite Vaši javnosti mojo najpristržnejšo zahvalo in da naglašate moje osobito zanimanje, ki ga gojim za vse pojave v naši trgovini in industriji, med temi konsekvencno tudi za danes odprti in tako srečno prirejeni prvi veliki sejem v Ljubljani.«

Minister saobračaja je odredil, da se promet na progi Belgrad—Ljubljana v srho olajšave velikega sejma v Ljubljani ojači in da se tudi na osebnih vlakih uvedejo direktni vozovi Belgrad—Ljubljana.

Obratno ravnateljstvo južne železnice naznanja: O priliki ljubljanskega velikega sejma vozi od torika 6. septembra do ponedeljka 12. septembra incl. belgrajski brzovlak št. 6, ki dospe v Zagreb (drž. kolodvor) ob 10.01, direktno v Zagreb (južni kolodvor) ter bo imel zveze na brzovlak št. 508, ki odhaja iz Zagreba (južni kolodvor) ob 10.30. Temu brzovlaku bosta priključena dva posebna osebna voza. V Zidanem mostu prestopijo potniki v vlak št. 45, ki odhaja iz Zidanega mosta 13.13 in prihaja v Ljubljano (gl. kolodvor) ob 14.55. V nasprotni smeri je od 6. septembra do 12. septembra incl. sledeča zveza: Odhod iz Ljubljane (gl. kol.) 12.06. V Zidanem mostu prestopijo popotniki v dva posebna voza zagrebskega vlaka, ki odhaja iz Zidanega mosta ob 14.20 in prihaja v Zagreb (juž. kol.) ob 16.45. Tu imajo popotniki direktno zvezo na belgrajski brzovlak št. 5, ki odhaja iz Zagreba 17.12 in prihaja v Belgrad ob 5.10.

Potniki, ki nameravajo posetiti ljubljanski veliki sejem, se opozarjajo na to, da so med Belgradom in Ljubljano pri osebnih vlakih uvedeni direktni vozovi, tako da potnikom, namenjenim v Ljubljano, ni treba prestopati v Zagrebu.

Politične novice.

+ Boj med radikali in demokrati za prvenstvo v državi se nadaljuje z vso srčnostjo. Zadnje dni meseca avgusta so priredili radikali in demokrati poslanci iz Srbije na kmetih mnogo shodov, da poročajo svojim volivcem o političnem položaju, toda ta poročila o položaju niso vsebovala skoro nič drugega kakor medsebojne obtožbe. Radikali so dolžili demokrate za vse zlo v državi in demokrati radikale. Ta borba se je prenesla tudi v dnevno časopisje, kjer se vodi na način, ki zasluži našo pozornost. Radikalni listi in lističi so se vrgli z vso silo na g. Pribičevića, kateremu očitajo, da je baš on s svojim strankarstvom zakrivil, da mu radikali ne morejo več zaprati. Kampanja radikalcev je spravila končno tudi ciničnega Pribičevića iz ravnotežja in sedaj se poskuša prati osebno in zagovarjati svojo politiko v dolgi izjavi, ki jo pa smatrajo radikali in demokrati za povsem ponesrečeno. Iz okolnosti, da so se radikali vrgli z vso silo ravno na Pribičevića, sklepajo belgrajski politiki, da so si radikali glede svoje bodoče politike že popolnoma na jasnem in da mora imeti akcija g. Stojana Protića mnogo večji pomen kakor to priznavajo demokrati, ki Protićeve napore v svojih listih še vedno navidezno omalovažujejo, čeprav dobro vedo in v pri-

vatnih razgovorih tudi priznavajo, da je Protić dosegel pri Hrvatih boljše uspehe kot so jih demokrate pričakovali. V političnih krogih domnevajo, da hočejo radikali zasigurati v bodoči vladi mesto ministra notranjih zadev g. Stojanu Protiću in odhod da izvirajo napadi na Pribičevića. Boj med radikali in demokrati zavzema take forme, da je vsak nadaljnji sporazum izključen in demokratske vesti o »nadaljevanju pogajanj« so samo slepilo, s katerim hočejo demokrate vzdržati vero v občinstvu, da je njihovo stališče še neomajano.

+ Ministrski svet. Včerajšnja seja ministrskega sveta je trajala od 16. do 19.30. ure. Minister za pravosodje Trifković je izročil v podpis ukaz o pomiloščenju manjših krivcev. Razen tega je bilo podpisanih nekaj diplomatskih ukazov. Ministrski svet je dal neki mariborski trdk dovoljenje za čiščenje struge reke Save do Mitrovice za 1 in pol milijona dinarjev.

+ Smrt kralja Petra in »Neues Wiener Journal«. Zagrebški »Slobodni Tribuna« piše njen dopisnik z Dunaja: »Meni je popolnoma razumljivo, da je Dunaj na nas hud; za to ima tudi svoje vzroke. Ni pa oprostitljiva surovost »Neues Wiener Journala«, ki opisuje kralja Petra kot krvoloča, špekulanta, zapravljivca, cinika in kot »karikaturu« itd. v slogu od leta 1914., in ga primerja z »jugoslovanskimi havzirarji«.

LISTEK.

Anatole Le Braz:

Islandska velika noč.

iz francoščine prevel P. V. B.

(Dalje.)

II.

V sanjah sem odpotoval v domovino in pripovedoval, ne vem več kaj, svoji ženi, kar začujem nejasno hripav glas, ki je rekel:

»Umakni se malo, Jean-René... Umiram od mraza.«

Bil je moj brat, ki je zahteval svoj prostor ob moji strani v tem ozkem kotičku, ki je bil komaj za enega človeka. Stisnil sem se čisto v kot s hrbtom proti steni ladje in Guillaume se je naslonil name. Bil je čisto premrznjen in njegovi zobje so šklopotali. Bil je tako ledeno mrzel, da sem se popolnoma prebudil. Pri dihanju je globoko hropel. Mrmral je:

»Kakšen vrazji posel!... Boš videl, da bom pri tem poginil.«

»Kaj še! sem odgovoril, pozabi to... Jutri je velika noč!«

»Lepa velika noč!... Raje bi imel solnce, lepo solnce... Ah, noči v Riui, gugalnice pod kruhovci, petje cigank in lahki vetrič, mehak kakor svila! Kaj neki sem prišel iskat na to stran sveta?...«

Dolgo časa je bil brodaril po toplih morjih in zato je ostal zmrazjen kakor kaka ženska, kakor kaka mačka. Šele pred tremi leti se je ukrcal za ribji lov pri Islandu, pa bolj iz nepremišljenosti kakor vsled poklica. Ni bil tako vstrajen kakor mi, ki smo že od mladosti bili udomačeni v mrzlem polarnem podnebjju. Sicer mu je pa tudi manjkala odporna sila. Njegova postava ni bila dovolj močna, niti niso bila njegova pljuča jaka. Že prvo leto je začel kašljati. Človek pa, ki v onih krajih kašlja, je zgubljen. Ker je to vedel, je postal včasih čemerer, čeprav je bil od narave najbolj vesel in najbolj brezbrizen izmed vseh tovarišev. Komaj je prišel na kopno, se je kar strmoglavil v zabavo, na ladji pa ga je vznemirjala misel na prezgodnji konec. Sicer se je meni zaupal in še tedaj je govoril navadno samo v šali, tako da sem mislil, da stvar ni resna... Neprestano se je obračal na svojem ležišču.

»Ali ležiš dobro?« sem ga vprašal.

Ker je trepetal po celim telesu, sem se vlegel na pol nanj, da ga ugrejem.

»Z menoj gre proti koncu,« mi je rekel... »Vedno je slabše. Enega prihodnjih večerov boš molil nad menoj Requiescat v šmiru, dragi moj cerkovnik.«

»Da, če boš ti hotel.«

»Jaz ali moja usoda... Lahko noč. Tvoja toplota me ugreva, skušal bom zaspati... To je edino, ki še kaj velja.«

Ni se več premaknil. Spanec ga je objel, — tisti posebni spanec onih krajev,

ki človeka potlači nenadoma, na mah, kakor ubitega vola. V sosednjih posteljah je dvajset ribičev, z desnega in levega krova kar pomešanih smrčalo v parih, s hrbtom proti hrbtu ali s prsmi proti prsim. Megla njih izdihavanja je še bolj zgostila temo... Zalostne misli so me začele obhajati radi Guillaumea; rekel sem sam pri sebi:

»Kaj hočeš, saj ne bo več zaspal. Kaj če bi se šel sprehajati na krov? Tvojemu bratu bi bilo bolj prijetno in ti bi bolj prosto dihal.«

Trenotek pozneje sem bil že zunaj, oblečen kakor medved.

Čakala me je prikazen, o kakršni se meni, staremu islandskemu ribiču, nikoli še sanjalo ni, čeravno mi vse izvanrednosti te narave niso bile nič posebnega... Vse nebesno ozadje proti sveru se je premikalo, dasi je bil veter pojenjal in je na mestu, kjer se je nahajala »Miséricorde«, vladal popoln mir. Megle so valovale, kakor bi jih gnali nadzemski dihi. Nenadoma so se razdelile in v prostoru med njimi se je začela dvigati lahka in počasi visoka, bela luč, dolga in blesta, podobna razcvitu nebeske rože v zladni vodni tišini. Ko je bila popolnoma dorasla, so nastale spodaj iz njenega peclja v vseh smereh stotine in stotine enakih rož. Šel sem do sprednjega dela ladje. Tu sem se vsedel na konec sprednjega ležečega jabora in občudoval ves zamaknjen. Megle so hitele naprej z ene strani na drugo kakor zastori in kakor

v cerkvenem svetišču, propuščale pogled na ta izvanredni plamenasti šopek, ki se je razcvel v vsej svoji krasoti. Še nikdar niso bili moji pogledi tako daleč segli v globočino severnega neba. Bilo je, kakor bi se za navadnim nebom odstrli veliki božji tabernakelj, tabernaculum Dei, kakor smo rekli v bogoslovju, v razredu očeta Brousterja. Zdelo se mi je, kakor da bi stal na pragu paradiza, pred Prestoli in Vojskimi trumami. V tej nepozabljeni uri mi je bilo dano, meni ubogemu cerkovniku na krovu islandske ribiške ladje, gledati čudež, ki ga sam papež gotovo ni še nikdar videl... Ognjene rože so žarele v vedno bolj močni luči. Najbolj čudno je bilo pa sledeče: Tista, ki je prva zrastle, se je nenadoma ločila iz srede drugih, se dvignila proti nebu, plavala tam kakor bi bila obešena par trenutkov, potem pa izginila proti polu skozi ne vem kakšno skrivnostno odprtino. Ostale pa so se nenadoma nagnile, kakor bi zvenele, in ugasnile. In na mestu čudovitih šopka je ostala v odprtini med meglami samo še nejasna, daljna blesta svetloba mlečne barve.

Nehote sem sklenil roke in moje ustnice so kar same od sebe začele moliti.

Ali ste že kdaj jstopili v bretonsko cerkev v noči velike sobote, na predvečer velike noči? Na koncu ene stranskih ladij so pobožne žene postavile takozvani »grobi«. Videti ga ni mogoče, ker ga pokrivajo mrtvaški prti. Toda Kristus je tukaj. Verniki molijo kleče njegovo prisotnost za

ki imajo koščene in nezaupanje vzbujajoče fiziognomije in dolge brke, ki prodajajo po dunajskih ulicah »cigaršpice« in cenene filigranske izdelke. Kar je pa najpikantnejše, je sledeče: »Neues Wiener Journal« je prejel do nedavnega časa od naše vlade podporo v obliki naročnine na 4000 izvodov!

— **Poglavje o izpraznitvi Baranje.** Belgrajska »Pravda« javlja, da je naše ministristvo vnanjih zadev oziroma njegov prvi šef g. Popović šele 14. avgusta obvestil druga ministristva, da bomo eventuelno izpraznili Baranje. Zaradi tega »hitrega« uradovanja je bilo treba izvesti evakuacijo Baranje tekom 48 ur. To je bil seveda mnogo prekratek rok za odhod čet in uradov, in zato je ostala v Baranji ogromna količina železniškega, vojaškega, šolskega in gospodarskega materiala, med drugim tudi 5000 vagonov žita, katero je že plačalo naše vojno ministristvo.

— **Interniranje Srbov v Pečuju** se nadaljuje. Doslej so ogrske oblasti internirale že nad 2000 uglednih Srbov in njihovo premoženje zaplenile.

Par smešnosti in nasilstev.

Gorica, dne 3. septembra.

Saj že ne vemo, kako bi to imenovali? Vse kar storé, je že nasilstvo. Saj ne poznajo našega ljudstva in ga ne razumejo, ali ga nočejo razumeti. Eno ali drugo.

Nekdo mi je razlagal: To je čisto razumljivo. Orožniki se dolgočasijo v vasi in komaj čakajo prilike, da imajo najmanjši vzrok, da koga vklenijo in ženejo v mesto, na ta način pridejo med znanee, med Italijane vsaj za par ur. Reče pa čaka v ječi, da ga zaslišijo in nazadnje — izpustijo. To je resnica.

Naj navedem značilen slučaj: Na Št. Viški gori so kradli vojaki nekemu podžupanu na vrtu hruške. Ta, ne bodi len, jih je hotel zapoditi od prepovedanega dela. A kaj storijo? Moža uklenijo, kot da je tat on in ga ženejo v Cerkljo. To se je zgodilo pred par dnevi. In to ni edini slučaj. Po novejši modi je pri nas zločinec tisti, ki brani krasti svoje blago.

Se bolj smešna je italijanska občutljivost z druge strani. Ne mislimo pri tem na zastave. Radi izobešanja teh se naš človek pregreši ščuvanja proti državi in je bilo že dovolj kaznovanih. Tudi pesmi ne mislimo, dasi že ne vemo več, katere smemo peti. Najbrže nobene tistih, pri katerih občinstvo vstane. Treba bo zahtevati od oblasti, da ugotovijo natančno, katere pesmi so prepovedane, da ne bodo delali orožniki po svoji pameti in posluhu.

Vse nekaj hujšega je. Jugoslovansko solnce je začelo vzhajati nad Nanosom. Vsaj na sliki nad novim odrom v Vipavi je tako naslikano. In general iz Gorice, ki je prišel gledat omenjeno sliko ravno med generalno vajo za igro, je konstatiral, da je naslikana dolina res vipavska in da solnce, ki vzhaja ne more biti drugega izvora kot jugoslovansko. Igra se ni smela vršiti, in dvorana je bila zapečatena. Gospod general je res smešen. Solnce in poselno če je naslikano, Italiji ne more škodovati. Pomislil pa ni, da je vipavska dolina z Nanosom vred — pa ne tista naslikana — ampak resnična — vsa slovenska. Te pa ni mogoče zapečatiti.

Zanimalo bo morda koga tudi dejstvo, da sede na ravnateljstvu državnih železnic v Trstu taki otroci, ki imajo toliko zlatega časa, da napišejo oz. naslikajo na ovitek slovensko pisane pritožbe z velikimi tiskanimi črkami: SCRIVERE IN ITALIA-NO!!!!!! Na koncu je šest klicajev. Tako je romalo pismo nazaj. Nato še enkrat v Trst

temi zagrinjali in v mislih gledajo njegovo božje telo, ki so ga tri Marije mazile. Celo noč ga tiho objukujejo ali ga na kličejo v molitvah, ki so podobne zdihovanju. Nenadoma pa pobarva jutranja zarja okna. Tu nastane veliko pričakovanje. To je ura, ob kateri je Magdalena prišla h grobu, ko je vladal še polmrak, zapazila, da je bil kamen z njega dvignjen in spoznala, da je prazen. Zavese se razgrnejo: duhovnik se prikaže v belem oblaku kakor beli mož v evangeliju in izgovori slovesne besede in cerkev zadrhti in iz vseh ust zadoni himna veselja:

»Krist je vstal!...«

Morda vam zveza ni jasna... Toda, ali se zelo motim, ali pa sem prisostvoval to jutro v krasu islandskega neba ne vem kakšni grandiozni predstavi skrivnosti Vstajenja. Za trenutek se mi je zdelo, da slišim od daleč nevidne pevske zборе.

V prostoru je bil neizmeren mir, neskončna branost. Oblaki so se zavlekli proti zahodu in se polagoma nakopičili, tako da so tvorili na obzorju samo še težko kopo vijoličastose barve. Na nasprotni strani obzorja se je odprlo čudno oko, nepremična zenica, kakor bi bila otrpla vsled magnetičnega spanja. To je bilo polarno solnce, ne solnce in ne luna, ki je pošiljalo svoje prve žarke čez fjerne.

Našel sem nekaj prazničnega na njem, kar prej nisem poznal in kar je napravilo

in še enkrat nazaj. Dotičnik ga je zdaj odstopil za naš bodoči muzej. Podobne hudobne otročarije se nam godé maledane po vseh uradih.

— **Razmejitve v Prekmurju.** V Prekmurju so naši izpraznili par vasi na oddelku Sv. Ane na lgu do Toke. Te vasice z nemško večino so na razvodnici in so bile do sedaj v naši oblasti. Po trianonski pogodbi so te vasice sporne. Naši so jih bili zasedli, ker besedilo ni bilo jasno. Avstrija jih je sedaj z Zahodno Ogrsko zahtevala zase in medzvezniška komisija v Monostru je zahtevala od naših lokalnih oblasti izpraznitev, kar so precej izvršile, ne da bi od centralne vlade in pokrajinske uprave dobile kako navodilo. Vsekako je bila zopet čudna ta naša prenagla poslušnost.

Albansko vprašanje.

Zeneva, 3. sept. Na včerajšnji seji sveta zveze narodov, kateri je predsedoval kitajski delegat Wellington-Ko, so pretresali albansko vprašanje. Angleški zastopnik Balfour je obširno poročal o albanskih mejah in zahteval, da ostanejo take, kakor jih je določila poslaniška konferenca v Londonu leta 1913. Nato je svet zveze narodov zaslusal albanskega delegata škofa Noliya, ki je izjavil, da se strinja s poročilom delegata Balfourja. — Zastopnik kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev g. Milutin Jovanović, naš pooblaščen minister v Bernu, je zastopal stališče naše vlade, ki pristaja na meje od leta 1913., a ki zahteva popravke meja pri Debru, Prizrenu in Skadru. Hkrati je izjavil, da naše čete niso zasedle albanskega ozemlja, temveč so zasedle demarkacijsko črto, ki je bila določena v premirju. Zveza narodov je soglasno sprejela Balfourjev predlog. — O tej zadevi poroča Presbiero: Včeraj je svet zveze narodov v neoficielni seji zaslusal albansko obtožbo, v kateri se trdi, da uprizarja kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev nered v Seaverni Albaniji. Naš zastopnik g. Jovanović, poslanik v Bernu, je ugotovil na podlagi note miriditske vlade, da gre tu za skupno vstajo kristjanov, ki zahtevajo neodvisno republiko z lastno vlado. Odgovor našega zastopnika je popolnoma iznenadil Albance, ki so pričakovali drugega nastopa. Svet zveze narodov se ni mogel odločiti, kaj naj stori v tem vprašanju in je sklenil, da izroči to vprašanje plenumu zveze narodov.

Prometni deficit čeških železnic.

Praga, 3. sept. (Izv. Listi poročajo, da je imelo prometno ministristvo v preteklem letu okrog 800 milijonov č. kron izgube V proračunu za tekoče leto je predviden za to ministristvo deficit od 830 milijonov č. kron.

Angleško časopisje proti Mažarom.

London, 3. sept. (Izv.) Tukajšnji listi so zavzeli zelo ostro stališče napram Mažarski in obsojajo njeno neolajno zadržanje. Povdarjajo, da v sporu med Avstrijo in Mažarsko glede zapadne Ogrske mala antanta nikakor ne more ostati pasivna in je celo njena dolžnost, da nastopi proti Mažarski, ki krši mirovno pogodbo. Ob enem pišejo, da naj tudi zveza narodov stori potrebne korake in pouči gospode v Budimpešti o njihovih dolžnostih.

Kriza francoskega kabineta.

Pariz, 2. septembra. Kakor javlja »Echo de Paris«, preti Briandovemu ministristvu kriza zaradi splošnega nezadovolj-

sstva s finančnim ministrom Doumerjem. Kakor vse kaže, bo moral finančni ministster Doumer odstopiti; na njegovo mesto pride baje Loucheur. Ni izključeno, da pride do krize celokupnega kabineta.

Kriza poljske vlade.

Varšava, 2. sept. Pričakuje se, da odstopi poljski kabinet. V parlamentarnih krogih pričakujejo demisije vlade. Tudi tu je nastopila kriza vsled splošne nezadovoljnosti s finančnim ministrom.

Nemiri na Kitajskem.

Nauen, 3. sept. Po brzojavki iz Londona je izbruhnila v kitajski provinci Hupei vstaja, ki je naperjena proti tujcem, čijih naselbine so kitajske čete oplenile. Angleški poslanik je opozoril kitajsko vlado na to, da bodo Angleži sami morali ščititi svoje sonarodnjake, ako Kitajci ne bi mogli jamčiti za varnost. Francoske bojne ladje se baje nahajajo v borbi z vstaši. Pričakuje se, da izbruhne velika meščanska vojna, ki bi se utegnla razširiti preko pokrajine Hupei.

Štalerske novice.

š Drž. dvorazredna trgovska šola v Mariboru. Prijave za vstop v I. deški letnik se naj pošljejo najkasneje do 10. t. m.; za dekliski oddelke I. letnika se novih prijav ne sprejema več. V ponedeljek 12. t. m. ob 8. uri se prično sprejemni in ponavljalni izpiti. 14. september je redni šolski dan. Druge podrobnosti so razvidne iz oglasa v šolskem poslopu Zrinjskega trg št. 1. I. nadstr.

š Na deški meščanski šoli v Mariboru je vpisovanje dne 11., 12. in 13. septembra, vselej od 8.—12. ure, 12. in 13. septembra po potrebi tudi od 14. do 16. ure. Učenci ki so že posečali gori navedeni zavod, priinesejo seboj zadnje izpričevalo, oni pa, ki vstopijo nanovo, krstni list, domovnico, izpričevalo o kozah in zadnje šolsko izpričevalo. Opozarjamo, da se sprejemajo v prvi razred le učenci, ki so s povojnim uspehom dovršili 5. šolsko leto (brez reda 4), v nemške razrede le taki, ki nedvomno dokažejo, da so pristno nemške narodnosti. Morebitni izpiti so 14. in 15. septembra. Šolska maša je 14. septembra ob 8. uri. Pričetek pouka 15. septembra. — Ravnatelj.

š Velike izgrede so povzročili v Mariboru te dni pijani naborniki. Atakirali so ženske in celo ustavili voznika, ki se je peljal proti St. Petru, ga pobili na tla in se v njegovem vozu peljali nazaj v mesto. V Melju so uganjali take ekscese, da je prebivalstvo moralo poseči po samopomoči. Neki železničar je najprej proti izgredu ustrelil s puško v zrak, potem pa mednje in jih štiri težko ranil.

š Za obrtno razstavo v Mariboru vlada veliko zanimanje. Dosedaj je priglasenih 80 razstavljevalcev.

š Za predsednika stanovanjske komisije v Mariboru je imenovan bivši vladni komisar dr. Poljanec.

š Smrtna kosa. Umrl je v javni bolnici v Mariboru v tukajšnjih krogih obče znani vlakovodja Jožef Pump, doma iz Dolenjskih Toplic.

š Drzna tatvina se je 2. t. m. popoldne izvršila na glavnem kolodvoru v Mariboru. Na tračnicah so stali vagoni s sladkorjem za neko tukajšnjo firmo. Prišel je človek, ki se je obnašal kot spremljevalec vagonov, odprl s silo voz št. 21.631 in začel prazniti vreče. Sladkor je skladal v vožček, ki ga je privlekel s seboj in je bil tako premeten,

da je naprosil železničarje, da so mu pri tem celo, nič hudega sluteč, pomagali. Potem je šel in začel sladkor po mestu ponujati. Med drugim ga je ponujal tudi firmi »Pelikan«, in sicer po 35 in 40 K 1 kg, kar se je firmi zdelo sumljivo in je stvar naznanila policiji. Policija je moža danes zasedila. Mož je dolgo tajil in celo še potem ni hotel priznati, ko so ga identificirali železničarji. Ko je pa še lastnik »Pelikan« izpovedal proti njemu, se je vdal, ampak je trdil, da ga je najel neki mož, ki da je potem izginil. Mož se piše Jože Supanec in je spremljevalec vagonov tvrdke Popović — Trdka, katero je okradel, ima 18.000 kron škode.

!! GASILSKI DAN !!

danes, 4. septembra

Darujte danes za to občekoristno društvo!

Dnevne novice.

— Udeleženci katol. shoda v Stični dne 11. t. m. dobe izkaznice za polovično vozno ceno pri dekaniskem uradu v Šmarju in pri župnih uradih, ki pridejo v poštev. Dobijo se pa tudi v tajništvo SLS v Ljubljani, Jugoslovanska tiskarna II.

— Umrla je v Podbrezjah na Gorenjskem gospa Ana Jeglič. Bila je vzorna gospodinja, velika dobrotnica revežev in vzgledna krščanska mati, ki je vzgojila 11 otrok, med njimi 2 duhovnika. N. p. v ra.

— Prireditve »Pevske Zveze«, ki je bila določena za Kamnik, se vrši v Ljubljani 9. oktobra. Vse zборе opozarjamo, da pravočasno poskrbe za udeležbo. Več v kratkem v časopisih in v posebnem oklicu, ki ga razpošljemo drugi teden.

— Bogat zaslužek! Ker se v časopisih sedanjih vladnih strank dan na dan SLS koji s ponosom pripadam, dolži, da je protidržavna in prevratna, tako, da je postal poim »protidržavni element« in »prevratni element« že predmet gostilniške smešnosti in mi je seveda kot od nekaj odločnemu pristahu SLS ter navdušenemu in zavvednemu Slovencu na tem ležeče, da vodstvo naše stranke zve za »državi nevarne in prevratne« osebe v naši stranki, da jih more izključiti iz svoje sredine, sem se odločil, da razpišem sledečo nagrado: Za vsak »protidržaven element« v naši stranki, kojega mi zamorejo pristati vladnih strank imenovati v imenom in to lastnost dokazati tudi pred sodiščem, plačam en jugoslovanski vinar, za vsak »prevratni element« pa 2 jugoslovanska vinarja, za voditelja »protidržavnih elementov« v stranki 3 jug. vinarje, za voditelja »prevratnih elementov« v stranki pa celo 4 jugoslovanske vinarje. Ker po izjavah izvestnih nasprotnih časopisov kar mrgoli prevratnih in protidržavnih elementov v naši stranki, bo gotovo to zelo ugodna prilika, da se »državotvorni elementi« na cen način obogatijo, ker so zadnje občinske volitve pokazale, da je naša stranka absolutno večinska stranka. Seveda bo moral zadevni »državotvorni element« riskirati, da ga bo vsak od njega »protidržaven« ali »prevraten element« imenovan pristah SLS tiral pred sodišče. Torej »državotvorni elementi« na noge, nudi se vam prilika bogatega zaslužka! Z odličnim spoštovanjem Dr. Anton Ogrizek, načelnik SLS v Celju.

— Pojasnilo. Na naš članek: »Trboveljski škandal in centralna uprava«, priobčen dne 20. m. m., smo

Odgovoril sem mu smeje:

»Da, diši kakor doma, kakor po kroglih.«

Začela sva se sprehajati po krovu gor in dol in se pogovarjala o domovini.

»Kako dolgo,« me je vprašal kapetan, »niši že bil doma o velikonočnih praznikih?«

Bil sem v dvanajstem letu ribjega lova in torej tudi »belih« velikih noči, kakor pravimo.

»Lahko jih že šteješ,« je rekel. »Vendar jih imam jaz dve več kot ti.«

Bil je iz vasi Perros-Hamona, pol milje od Paimpolu, krepak možak, tip pomorskega Herkula. Včasih je bil divji, jezen in strašen kakor nenadni sunki vetra, toda to ni dolgo trajalo in njegove sive oči so se zjasnile hitro in zopet postale jasne in dobre kakor jasno nebo. Kajti v dnu duše je bil najboljši človek in v tem velikem telesu, ki je tako divje izgledalo, je bila skoraj otroška duša in dobro srce, ki se je dalo omiliti.

To jutro mi je priznal, da je vedno žalosten, če se bliža velikonočni čas.

»Ne vem, če si ti tudi takšen kakor jaz, Jean-René!... Samo ob takih dneh imam občutek da sem tako daleč, tako izgubljen!... Res je, islandskemu mornarju veliki jambor njegove ladje ne nadomešča zvonika njegove župnije... Ves

ta teden sem že zamišljen in včeraj zvečer, ko ste odšli, so mi čisto zares solze stopile v oči... Posebno ena stvar je, katere se ne morem odvaditi, da ji ne bi prisostvoval.«

»Povejte, kapetan.«

»Dobro, naj bo! To je »pokop ljubega Boga.«

To je obred, ki ga praznujejo v Paimpolu na večer velikega petka. V sredi cerkve je postavljen mrtvaški oder, okrašen s črnimi preprogami, ki so posute z velikimi srebrnimi solzami. Kristus na križu, v skoraj človeški velikosti, leži na mestu rakve. Duhovniki molijo nad njim mrtvaške molitve, kakor da bi bil zares umrl, po odvezi pridejo nosači in položijo križ na nosilnico in mrtvaški sprevod se razvije, spredaj duhovščina, za njo ves narod. Marsikatera starka s starinsko avbo na glavi vzdihuje obupno v svoj robec. V mraku pridejo na višino mesta. Tamkaj na križišču cest, odkoder sega razgled deleč na morje z otoki in predgorji, se dviga kalvarija iz barvanega lesa na granitnem podstavku v podobi oltarja. Tu sem položijo ljubega Boga pred ta oltar na ležišče pomladnih cvetk. Potem gre procesija po griču nazaj dol in poje žalostinke preroka v nočni tišini.

(Dalje sledi)

prejeli sledeče pojasnilo: Ni resnično, da se je kaka ministerijalna superkomisija za določitev cen premoga na tihem sestavila, je takorekoč skrivaj prišla v Slovenijo in v dveh dneh pregledala trboveljske rudnike ter izvid prve komisije zavrnila. Take komisije nikdar ni bilo v Sloveniji, in je tedaj ta trditev povsem iz trte zvila. Pač pa je stalni rudarski odbor pri ministrstvu za šume in rude imel nalog, proučiti operat prve komisije in svoje poročilo predložiti ministrstvu. Iz tega sledi, da je krivičen očitke člankovega pisca, ki se tiče generalnega direktorja g. dr. Antule, kakor da bi on sestavil komisijo in kasiral izvid prve komisije. Isto velja za trditev, da bi gen. dir. g. dr. Antula in ravn. Bela Max s posredovanjem g. M. Pirnata postala dobra prijatelj. To je sumničenje brez vsake najmanjše stvarne podlage. — Pojasnilo radi priobčujemo, da se ne bi komu delala krivica.

— Godba dovoljena. Na velikem sejmu v Ljubljani igrata kar dve mnogoštevilni godbi, med njima godba dravske divizije, dasi so sejem otvarjali kar trije ministri, Spaho, Kukovec in Pucelj. Štajerski okrajni glavarji torej nimajo prav, če prepovedujejo godbe na orlovskih slavnostih. Glavar Pirkmajer je prepovedal godbo središkemu Orlu in s tem slavnost onemogočil, zato je odgovoren za vse stroške predprizpave za to slavnost.

— Na trgovski šoli v Novem mestu se vrši vpisovanje učencev in učenk v I. in II. letnik dne 12. septembra 1921 od 9. do 12. ure. Sprejemni in ponavljalni izpiti bodo 12. in 13. septembra. Šolsko leto se začne dne 14. septembra s skupno sv. mašo v frančiškanski cerkvi ob 8. uri zjutraj. Po maši se bo v šoli razložil disciplinarni red in urnik. Vpisnina znaša 20 K, prispevek za učila 10 K. Šolnina je mesečno 60 K za osebo in se mora začetkom vsakega tečaja plačati vedno za pet mesecev naprej.

Kolinska tovarna kavnih primesi, trgovsko delniško podjetje, je izločila na Ljubljanskem velesejmu v paviljonu G štev. 190 svoje izdelke v veliko impozantno piramido. — Kolinska cikorija se kot izvrstna kavna primes vsem gospodinjam najbolj priporoča. Poskusite in prepričate se ter zahtevajte povsod le Kolinske kavne primesi. 3123 (2)

— Otvoritev ljubljanskega velesejma se je udeležil tudi dr. Žerjav. Ljubljanski trgovci so obupani.

— Korporativna udeležba. Otvoritev ljubljanskega velesejma se je korporativno udeležila cela »mlada« JDS. Na sejmšče so prišli: Žerjav, Kramer in Ribnikar.

— Odkrita beseda. Jugoslovanska Matica pošilja te dni duhovščini odkupne listke v trnjevem vencu za nesrečno Istro v razprodajo med narodom. Med drugim pravi okrožnica: »Zato se obrača Jugoslovanska Matica do naše velečastite duhovščine z iskreno prošnjo, da mu ona z vso znano rodoljubno vztrajnostjo in navdušenostjo pomaga pri tem poslu. Jasnno je, da ako se zavzame za celo akcijo duhovščina bo ista sijajno izpadla.« Duhovščina bo kakor vselej tudi ob tej priliki storila vse, kar je v njeni moči. Toda ko duhovnik hodi z listki v trnjevem vencu po hribovskih vaseh od hiše do hiše in jih »z vso znano rodoljubno vztrajnostjo in navdušenostjo« priporoča v nakup, tudi on čuti svoj lastni trnjevi venec. Zakaj v naši javnosti je duhovščina izpostavljena najsravnostnejšemu preganjanju, njen gmetni položaj je tak, da bi morali poslanci in vlada od sramu zardeti do ušes; le kadar nas rabijo za delo, takrat smo priznani in velečastiti. Slovenska duhovščina v Primorju se ni zbal trnjevega venca in je zvesto ostala med narodom v novih italijanskih pokrajinah, medtem ko so si premnogi drugi znali poiskati topla gnezda, ki se pričnejo v Rakeku in segajo do Maribora in Belgrada, zato da jo blatio in sramotijo. Ali bi ti narodnjaki ne koristili našemu narodu in Jugoslovanski Matici neprimereno več, če bi zvesto vztrajali v Primorju, kakor krone, ki jih bomo iztisnili od naših »kmetov«?

— Uradne ure pri finančni delegaciji. Prejeli smo: K notici, ki jo je priobčil vaš cenj. list v zadnjih dneh o uradnih urah pri delegaciji min. financ v Ljubljani, si usojam podati nekoliko korekture. Omenjena, najbrž uradna notica ni povsem točna; kajti uradne ure so pri znatnem delu delegacije min. financ, t. j. za cel računski oddelek — čujte in strmite — od 8. do 14 in od 16. do 19. ure, torej celih devet ur na dan in ob nedeljah od 8. do 12. ure, kolikor jih nima nobeno podjetje. Dobro bi bilo, da bi se ustanovila tudi za državne urade, v prvi vrsti za finančne, posebna inspekcija rada, ki bi kontrolirala število uradnih ur, posebno še z ozirom na to, da so uradni lokali pri nekaterih uradih skrajno nehygienični. Če se zadnja trditev komu zdi neverjetna, naj si ogleda sobe računskega oddelka delegacije ministrstva financ. — I.

— Srečano so pokopali včeraj v Nišu zemeljske ostanke nad 100 srbskih duhovnikov, katere so l. 1915. pomorili Bolgari ob srbsko-bolgarski meji.

— Seznam začasnih zakonov. Včeraj so v »Službenih Novinah« začeli izhajati

seznami začasnih zakonov, pravilnikov in sklepov ministrskega sveta od 1. decembra 1918 do proglašenja ustave.

— O državnem posestvu Belje, kjer je kakor znano upravnik g. A. Kristan, priobčuje osješka »Straža« jako čudne stvari. Tako poroča ta list, in za njim »Samouprava«, da je samo pri prodaji sladkornja izgubila država nad 1 milijon kron. Prodaja ministrstvo ni odobrilo, ker po zadržilu g. A. Kristana on ne potrebuje nikakega odobrenja. Velikanske vsote se trošijo za uradništvo. Podravnatelj je bivši urednik zagrebške »Domovine«, neki g. Predić, za katerega je to mesto le sinekura. Temu plačuje država jezdnega konja za njegovo gospo. Šef knjigovodstva je neki Lovrič, ki aspirira na mesto komercijelnega ravnatelja na posestvu; to mesto bo tudi dobil vsled svojih zvez v Belgradu. Zato pravi »Straža«: Mi odkrito trdimo, da g. A. Kristan, ki sam ni nikak ekonomski strokovnjak, ni imel srečnih rok pri izbiri svojih sotrudnikov.

Ljubljanske novice.

Ij Poroči se danes v Marijaniški kapeli starešina »Danice« uradnik Zadružne gospodarske banke g. Lojze Vrtovec z gđc. Maruško Strelovo. Poroča: pesnik Silvin Sardenko; priči: dr. Izidor Cankar in dr. Mirko Božič. Našemu bivšemu uredniškemu tovarišu in njegovi nevesti iskreno častitamo in želimo obilo božjega blagoslova!

Ij »Ljubljana« se udeleži pogreba svoje nastalo vsled razburkanega političnega Prosimo vse članice in člane, da se zbero danes pri cerkvi sv. Krištofa ob tri četrti na štiri. Moški zbor ima nujno pevsko vajo ob 11. uri dopoldne.

Ij »Ljubljana«. Redna pevska vaja v ponedeljek ob 8. uri za mešani zbor.

Ij Letno gledališče v hotelu »Tivoli«. Danes v nedeljo se vršita v čast gostom dve predstavi z novim programom. Začetek ob 4. uri pop. in ob pol 9. uri zvečer. Prodaja vstopnic 1 uro pred predstavo.

Ij Minister Spaho v Ljubljani. Včeraj ob 3. uri popoldne je protektor ljubljanskega velikega sejma, g. trgovski minister dr. Mehmed Spaho v spremstvu raznih funkcionarjev posetil strojne tovarne in li-varne, kjer si je pod vodstvom ravnatelja natančno ogledal vse naprave, zlasti pa vli-vanje zvonov. Nato se je gospodom pridružil g. minister in kraljevi namestnik Ivan Hribar, nakar se je v njihovi navzočnosti otvorila v Jakopičevem paviljonu razstava planinskih slik in fotografij, kjer je predsednik Slov. planinskega društva g. Tomišek pozdravil ministra in ostale gos-pode in jim na podlagi razstavljenih slik in fotografij obrazložil krasoto naše pokrajine. Nato je g. minister šel v Trgovsko in obrtno zbornico, kjer je v njegovi navzočnosti bila kratka častna seja, na kateri so se razpravljale ekatere važnejše točke o trgovini in industriji. Gospodje so si nato ogledali tehnično srednjo šolo, kjer je g. trgovskega ministra zanimala strojna delavnica, ki je edina te stroke v celi državi. G. minister dr. Spaho si je nato v spremstvu ostalih gospodov ogledal razstavo raznih čipk, posebno idrijskih in narodnih vzorin ter drugih modernih okrasov ženskih oblek. G. minister se je tukaj, kakor tudi povsod drugod, kjer je imel priliko, da si natančno ogleda naše izdelke, zelo las-kavo in pohvalno izrazil, kako visoko stop-njo zavzema industrija in obrt v Sloveniji in je opetovano naglašal, da vse, kar je vi-del, presega vse kar je pričakov l.

Ij Razstava ženskih ročnih del na osrednjem zavodu za žensko domačo obrt v Ljubljani št. 3/II traja za čas Velikega sejma vsaki dan od 8. do 12. ure in od 14. do 17. ure, poslopie Kmetijske družbe.

Ij Osrednja zveza javnih nameščen-cev in upokoencev ima nujno sejo širšega občora v torek dne 6. t. m. v običajnem lokalu z dnevnim redom: Načrt nove služ-bene pragmatike in zbor delegatov za Belgrad. — Predsedstvo. (K)

Ij Tamburašnje Krekove Prosvete imajo v ponedeljek ob 8. uri zvečer prvo skušnjo. — Asič.

Ij Tekom porotne razprave v zadevi dr. Brezigarja proti našemu uredniku Mihaelu Moškercu je prišlo do ostrega inci-denta med dr. Hacinom in dr. Natlačenom. K dokaznim predlogom, ki jih je stavil dr. Brezigar, ki je hotel očitano mu verjenje s krušnimi kartami dokazati le kot čin veleizdaje zoper Avstrijo, je Moškerc zagovornik dr. Natlačen zavzel v daljšem govoru svoje stališče; dokazoval je zlasti na podlagi Brezigarjevih lastnih navedb, kako neverjetne so že same na sebi Brezigarjeve trditve o njegovem špionažnem delovanju. Besede zagovornika dr. Natla-čena so bile mestoma pač ostre, toda vse-skozi dostojne. Zadele so seveda dr. Brezi-garja v živo. Njegov zastopnik pa je radi tega dr. Natlačena v svoji repliki osebno napadel in sicer na način, ki med odvet-niki kot stanovskimi tovariši ni običajen. Veliko pozornost pa je zbudilo dejstvo, da predsednik porotnega sodišča dvorni svet-nik Vederniak ne le ni vzel zagovornika

dr. Natlačena v zaščito, kakor bi bila to njegova dolžnost, marveč je ponovno za-htevo dr. Natlačena, naj se mu da beseda, da na žalitve odgovarja, odurno odklonil. Priznati pa moramo, da je gospod pred-sednik Vedernjak vsebino dunajskega ka-zenskega akta proti dr. Brezigarju podal čisto objektivno in zelo pregledno, tako da so si gg. porotniki in navzoče občinstvo o celi zadevi mogli napraviti jasno sodbo.

Ij Podaljšanje policijske ure. Prokrajinska uprava, oddelek za notranje zadeve v Ljubljani, je glasom razpisa z dne 3. sept. 1921, št. 25.213, na podlagi razglašene dežel-ne vlade z dne 11. julija 1921, št. 19.465 (Uradni list št. 81) oziroma § 2 ministrske naredbe z dne 3. aprila 1855, drž. zak. št. 62, podaljšala ob priliki velikega ljubljanskega sejma za čas od 3. do vključno 15. septembra 1921 policijsko uro za ob-močje mestne občine ljubljanske nastopno: a) za vse gostilniške in kavarniške obrate (okrepčevalnice, buffete, šampanjske pa-viljone, turške kavarne itd. v ograženem sejmišču do 1 (ene) ure ponoči; b) za vse gostilne in restavracije v Ljubljani do pol-noči; c) za kavarne sploh v Ljubljani (ra-zen v točki d omenjene) do 1 (ene) ure po polnoči; d) kavarne Union, Evropa, Slon in Narodna kavarna pa smejo biti odprte celo noč z omejitvijo, da se po drugi (2.) uri ne smejo točiti nobene alkoholne pija-če. — Proti gostilničarjem in kavarnar-jem, ki bi predstopja določila kršili, se bo ne samo strogo kazensko postopalo, tem-več se jim bo tudi odvzelo dovoljenje pre-koračenja normalne policijske ure. — Strogo prepovedano je po gostilnah in ka-varnah petje in razgrajanje. Proti razgra-jačem se bo najstrožje postopalo. — Poli-cijski direktor: Dr. Gustin, s. r.

Ij Kolu »ugorlov«. sester je podaril ne-imenovani gospod 2000 kron po gospé dr. Šlajmerjevi. Zavednemu gospodu najiskre-nejša zahvala!

Ij Ljubljanski trg. (Draginja.) — Naši trgi so prišli v neznosen položaj. Sto-jimo nasproti organizirani spekulaciji brez odpomoči. Maksimiranje cen povzroča po-manjkanje blaga, ker ga producent vnovči lahko drugod. Na trgu že dalj časa ni ni-kakih jaje in nič krompirja, in to ravno v času, ko ni nobenih zalog. Vsa jajca Slove-nije pokupujejo po visokih cenah izvozne firme. To početje se bo nadaljevalo letoš-njo zimo brezdvomno še v večjem obsegu. — Glede govejega mesa vlada na trgu prav ugodno stanje. Velik del prebivalstva si lahko nabavi dobro blago po ceni 20 do 24 kron za kilogram. Vsled konkurence so cene pri ostalih mesarjih padle; najboljši-meso 28 do 32 kron za kilogram. — Tele-tine je v izobilju po 18 do 22 kron za kilo-gram. — Maksimalna cena za slanino se je določila na 58 kron kg. Na trg je došla samo slaba slanina domačih prašičev, do-brega blaga nič, vzlic velikemu povpraše-vanju po slanini, ker ravno v jesenskih mesecih, ko so pošle zaloge, vlada največje povpraševanje. Perutnina se drži na stal-nih cenah, par piščancev 50 do 70 kron. — Divjačina: zajci nad 3 kg 80 K, pod 3 kg 60 K, jerebica 25 do 30 K. Glede zelenjave vlada velika mizerija. Ljubljanski okoliško polje prazno. Zeljnatih glav ni, in še to, kar pride na trg, je slabe kakovosti. Maksi-malna cena za zeljnatu glavo najboljši ka-kovosti je 6 K, kisto zelje 10 K kg, ohrovt: maksimalna cena za najboljšo glavo 6 kron, solata 2 K, koleraba 50 vin. komad, fižol, luščen, novi, 10 K liter. Občinstvo se opo-zarja, naj ne prestopa samolastno, kot se to redno dela na ljubljanskem trgu, maksi-malnih cen in naj ovadi nemudoma vsako višjo zahtevo. Če občinstvo kupuje blago za vsako ceno, samo da je ima, potem je pač izključeno držati cene na trgu. Začasno po-manjkanje kake vrste blaga na t. j. se potrpi in nadomesti z drugim. — Cene žit-nih izdelkov so letošnjo jesen neverjetno zrastle. Ječmen 10 K kg, oves 8 K, koruza 10 K kg, ajda 9 K, leča 17 K, pšenica 10.50 kron. Edino bela moka se drži še na ceni 18.50 K kg in tudi v tem pogledu moramo z vso skrbjo zreti v bodočnost.

Ij Pozabila je neka gospodična v vlaku št. 45, kije prišel iz Maribora 1. septembra popoldne okoli 3. ure, v papir zaviti pa-ket s perilom z leseno ročko. Kdor ga je našel, se prosi, da ga prinese na Karlov-ško cesto št. 7.

Katoliški vestnik.

c Nova šilta pri Ribnici. Tukašnja romarska cerkev Matere Bože bo novo preslikana. Delo je prevzel domači slikar frančiškan p. Blaž Farčnik. Letos je d-kočno slikanje v kupoli in so že zgo-ranji odri podrti. Sedaj se vidi, da bo že tako lepa stavba s to slikarjo še prav veliko pridobila na lepoti. Upamo, da bodo romarji še rajše prihajali semkaj na bož o pot. Kdor se vozi po železnici, naj izstopi na novi postaji Zlebič, od koder ima do Nove šilte le še trideset ure peš poti.

Orlovski vestnik.

Na Mali Šmaren v Trebnju na okrožno prireditvev trebanjskega orlovskega okro-ža. Prireditvev bo celodnevna. Zjutraj ob pol 9. uri sprejem gostov na kolodvoru,

nato obhod po Trebnjem. Udeleženci, ki pridejo z vozovi, se vabijo, da pridejo pra-vočasno k sprejemu. Po sprevodu telova-dna skušnja. Ob 10. uri sv. maša na pro-stem; cerkven govor bo imel g. M. Šker-bec, stolni vikar. Po sveti maši tabor, kjer govorijo zastopnik O. Z., g. Škerbec ter drugi. Popoldan ob 2. uri javna telovadba Orlov, Orlic in naraščaja; nastopi tudi te-lovadna vrsta iz Ljubljane. Po telovadbi prosta zabava na vrtu gostilne g. Kužnika. — Odseki naj nemudoma naznanijo število udeležencev. Vožnja po železnici je za vse udeležence polovična (vsak mora imeti iz-kaznico, ki se dobi v Trebnjem). Pridite v obilnem številu v narodnih nošah. Bog živil!

Orel Hrušica pri Ljubljani priredi dne 8. t. m. ob 3. uri popoldne javno telovadbo v Bizoviku. Bratje, sestre zlasti iz ljubljansk-kih in okoliških odsekov, in vsi prijatelji orlovstva, udeležite se v obilnem številu lepega izleta 1 uro iz Ljubljane. Ob 12. uri odhajamo z godbo izpred Ljudskega doma v Ljubljani. Na svidenje! Bog živil!

Šentpeterski Orel v Ljubljani ima v torek fantovski sestanek ob 8. uri zvečer v Prosveti. Pridite vsi! Važna zadeval Bog živil!

Šentjakobski Orel. V ponedeljek ob pol osmih zvečer važen sestanek vseh članov v »Prosveti«. Naj nihče ne izosta-ne! Glavna točka: Orlovski tabor v Trebnjem.

Prosveta.

pr Predstave v Narodnem gledališču za čas Velikega semnja. Narodno gleda-lišče priredi ob času Velikega semnja šest večernih predstav in sicer

Opera:

Torek, dne 6. septembra »Vaška šola«, »Seherezada«.

Četrtek, dne 8. septembra »Tosca«.

Sobota, dne 10. septembra »Carmen«.

Drama:

Sreda, dne 7. septembra »Razvalina živ-ljenja«.

Petek, dne 9. septembra »Golgota«.

Nedelja, dne 11. septembra »Borba«.

Vstopnice za te vprizoritve prodaja dnevna blagajna od ponedeljka, 5. t. m. dalje v opernem gledališču vsak dan od 10. do pol 1. in od 3. do 5. ure, razven te-ga so na prodaj v opernem kakor v dram-skem gledališču zvečer pred vsako pred-stavo. Pričetek vsake predstave ob pol osmih zvečer.

Turistika in sport.

Nogometna tekma Grazer Amateursportklub-Illirja se vrši danes ob 17. uri na sportnem pro-storu Ilirije pred državnim kolodvorom. Graški Amaterji so lansko sezono že igrali v Ljubljani in dosegli proti Iliriji rezultate 3 : 2 in 2 : 4. So prvo-razredno avstrijsko moštvo, ki uživa dober reno-me. Ilirija bo nastopila proti njim z istim moštvom, ki je preteklo nedeljo tako izvrstno igralo proti sarajevskim amaterjem. (K)

Boksarski match med avstrijskim champio-nom teške kategorije Rossom in championom lah-ke kategorije Vrbaničem se priredi danes ob pol 17. uri pred nogometno tekmo Ilirija—Grazer Amateure na sportnem prostoru Ilirije pred držav-nim kolodvorom. — Po velikanski pozornosti, ki jo je vzbujal pravkar match za prvenstvo sveta med Amerikancem Dempseyem in Francozom Carpentierom po vsem svetu, bo tudi nedeljski match med tema izvrstnima atletoma za naše sportne kroge velika senzacija. (K)

Popravek k razpisu plavalne tekme v Sport-nem tednu 8. t. m. V razpisu, ki ga objavlja »Sport«, sta pomotoma izostali točki 100 m bočno plavanje in 1000 m prosti stil. — Sportna zveza.

Ljubljanska porota.

AFERA DR. BREZIGARJA PRED PO-ROTNIM SODIŠČEM.

Včeraj se je vršila pred ljubljansko poroto rasprava v zadevi zasebne obtožbe dr. Emila Brezigarja zoper našega odgo-vornega urednika Mihaela Moškercu, ker smo mu v času volitev v konstituanto očit-tali, da je na Dunaju kot uradnik vojnega žitnega zavoda verižil z nakaznicami za moko. Razprava se je pričela ob 9. do-poldne, je trajala do 2. popoldne in se ob 4. nadaljevala. Končala se je na pred-log dr. Brezigarjevega zastopnika s porav-na-vo. Glasom te poravnave se je obvezal zasebni obtožitelj dr. Brezigar plačati vse stroške te kazenske pravde, to je stroške svojega lastnega zastopnika dr. Hacinu, zagovornika dr. Natlačena, stroške porot-nikov in vse druge stroške.

Gospodarstvo.

g Nova stanovanja. Dd stanovanjskega urada smo prejeli: Povodom vselitve v nova poslopja Jadranske banke (23 stano-vanj), Ljubljanske kreditne banke (24 stano-vanj) in Južne železnice (9 stanovanj) postane v starih hišah razpoložljivih 10 rodbinskih stanovanj (3 s 3 sobami, 1 s 2 sobama, 6 s 1 sobo in pritliklinami) in sicer po uslužbencih Jadranske banke 5, Ljubljanske kreditne banke 3 in Južne žele-znice 2 stanovanj. V 40 stanovanj v novih hišah pridejo uslužbenci, ki so bili dosedaj brez stanovanja, 6 stanovanj pa je Ljub-ljanska kreditna banka oddala neusluž-bencem, ker pridejo 3 višji uradniki v bančno palačo, ostali pa so samci in ne potrebujejo rodbinskega stanovanja. Sta-

novanja, ki so postala prosta v starih hišah so, po stanovanjskem sosvetu uže oddana.

g Tekstilna industrija v Manchesteru, znanem domu gospodarskega liberalizma, trpi med drugim tudi radi bojkota angleškega blaga v Indiji, ki ga je precej uspešno organiziral Gandhi, vodja indijskih nacionalistov. Bojkot ima dvojni namen: dvigniti domačo indijsko obrt in izpodnesti tla angleškemu gospodarstvu, zato se v zadnjem času zopet sliši o nemirih v Indiji, ki jih bodo pa Angleži kot po navadi izkušali zadušiti z največjo brezobzirnostjo. Zanimivo je slišati, da se Gandhi obrača tudi proti trgovini z opojnimi piščami.

g Nova emisija rubljev. Sovjet je oddal novo emisijo bankovcev po 25.000, 50.000 in 100.000 rubljev.

g Angleške koncesije v Rusiji. Pogajanja za koncesije, ki se imajo podeliti angleškemu kapitalistom v svrhu obratovanja v velikem nikolajevskem arzenalu, se bližajo koncu. Ta družba ima že v rokah arzenala Vickersov in Armstrongov v Petrogradu. Pogoji so sledeči: 1. Koncesionari imajo pravico do lastne varnostne policije na ozemlju arzenala; 2. Upravni in tehnični personal bo užival pravico eks-teritorialnosti kakor inozemski diplomatični zastopniki 3. 25 odstotkov produkcije se bo odstopilo sovetu v uporabo 4. Živila in kurivo se bodo uvažali v Rusijo

po cenah, ki jih bo določil komisariat za trgovinske zadeve.

g Vodni transport po ruskih rekah Volgi, Kami, Oki, Nevi in severni Dvini je sovet dal v najem zasebnim družbam, ki so se zavezale, da do prihodnjega leta popravijo vsa prevozna sredstva.

g Britansko-ogrška banka (British and Hungarian Bank), ustanovljena z angleškim kapitalom, je eden najvažnejših bančnih zavodov na Ogrskem, zato se ne čudimo, da Angleži Mažare lako protežirajo. Kapitala ima 230 milijonov kron, rezervnih zakladov 170 milijonov kron, vlog pa več kot 1 milijardo. Centrala je v Budimpešti, podružnice in afilije ima v 54 mestih, med drugim v Belgradu, Bukarešti, Sofiji, Carigradu, Sarajevu, Splitu, Solunu, Smirni in na Dunaju.

g Rusko trgovsko brodogradnjo, ki se nahaja v tujih lukah, je sovjetska vlada proglasila za državno last in komisar za zunanje zadeve Čičerin je obvestil t. je vlade, da se isto ne sme prodati ali najemati brez dovoljenja ruske vlade. Vse pogodbe, ki bi jih sklenili ravnatelji parobrodskih družb v tem oziru, smatra sovjetska vlada za neveljavne.

g Za dunajski mednarodni semenj se dobivajo potrebne legitimacije, ki med drugim upravljujejo tudi do polovične vožnje na avstr. železnice in plačanja le ¼ pristojbin za avstr. vizum, pri Jugosl. transportnem in prometnem d. d. prej S.

& W. Hoffmann v Selenburgovi ulici 4 (Spedicija F. & A. Uher).

g Novi bankovci po 20 dinarjev, ki se tiskajo v Ameriki, so gotovi in se bodo v kratkem doposlali.

g Za obrtnike in industrije. V Osijeku se je sestavila komisija za preskrbo dela delavcem-beguncem iz Baranje. Brezposelnih je še 9 lončarjev, 9 slikarjev, 34 drvarjev, 18 čevljarjev, 57 zidarjev, 15 krojačev, 76 tovarniških delavcev in 4 opankarji. Obrtniki ali industriji, ki bi potrebovali delavce gori omenjenih strok, naj prijavijo čimprej svojo potrebo in pripravljenost za sprejem Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, oziroma gori omenjeni komisiji.

g Nemško ladjedelništvo je bilo letos izredno marljivo. Za hamburško plovstvo se je v prvi polovici 1921 izgotovilo 24 novih ladij s 142.000 tonami, večina na račun Stinnesa. Tudi Stettin in Bremen sta zelo pomnožila svoji brodovji. Nemčija je tudi od entente odkupila ladjo »Erna Woermann« s 10.528 tonami.

g Novi nemški davki. Nemška vlada je, da zadosti svojim obveznostim nasproti zavezanikom, predložila celo vrsto novih davkov. Najprej se 1. povzra carina za razno žužno sadje, za kavo (od 180 na 200 in od 175 na 300 mark), kakao, šokolado in čaj, dočim se carina na luksuspredmete in predilniško blago podvoji; 2. trošarina na svetila, žveplenke, pivo, mineralne vode in tobak, ki se deloma početrvi, deloma podvoji. Najbolj se bo čutilo 3. povišanje premogovnega davka na 30 odstotkov; 4. avtomobilni davek se uvede odsej tudi na tovarne avtomobile in na avtomobile, ki oskrbujejo osebni promet; 5. davek na gostilniški promet; 6. 10 odstotkov od vsake dirkališke stave; 7. davek na zavarovalnico se potroji, pri življenjskem zavarovanju pa celo poviša od pol odstotka na 4 odstotke; 8. davek na promet kapitala, ki obsega

obdavčenje pravnih pogodb med družbami, davek na vrednostne papirje, davek na borzni promet, na nadzorstvene svete in na vsako novo pridobitev v prometne namene (Gewerbeanschaffungssteuer). Od te vrste davka, ki je neka izpopolnjevanje prejšnje kolektivne, si upa vlada 681 milijonov mark več na leto; 9. davek na akcijske družbe; 10. izredni davek na tekoče premoženje od 50.000 mark dalje; 11. davek na prirastek premoženja, ki se začne pri temeljnem premoženju od 100.000 mark in prirastku od 25.000 mark, in 12. posebni davek na premoženjski prirastek po vojni.

g Sedem vagonov starega železa in tri do 10 vagonov železnih ostružkov na prodaj. Direkcija državnih železnice kraljevine SHS v Subotici razpisuje natečaj za prodajo gori imenovanih količin starega železa in železnih ostružkov. Med starim železom vsebuje dva vagona zgorjeno železo z 10 do 15 odstotkov oksida. Železni ostružki vsebujejo 15-20 odstotkov oksida. Reflektanti naj vlagajo svoje pravilno taksirane ponudbe pisмено v zaprtih kuvertih in z napisom: »Ponuda na kupovinu starega gvozdja k br. 19082/21« najkasneje do 30. septembra t. l. do 12. ure popoldne pri Ekonomski Subotičke železniške direkcije v Subotici. Interesantom so pogoj tega natečaja pri Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani na vpogled.



GOSPODARSKA ZVEZA

IMPORT-EKSPORT LJUBLJANA LASTNI PAVILJON NA LJUBLJANSKEM VELIKEM SEJMU.

KUHARICA k 2 osebama, katere zna vsa domača dela, stara okrog 24 let, se takoj sprejme proti dobri plači. Najraje se dežele, katera ima veselje se navaditi boljše kuhati. — Naslov pod: Kuharica 300, Ljubljana, pošto ležeče. 3118

Organist-eciljanec, kateri se je učil posojilniškega in občinskega tajništva, ter dober sodelovatelj pri društvi, želi nastopiti primerne službe. V slučaju potrebe lahko vzamem 2 osebi za pomoč pri delu. Ponudbe je poslati na upravništvo lista pod »Organist« 3196.

Sprejme se:
! KONTORISTINJA !
s prakso, spretna strojepiska, zmožna vsaj slov. stenografije, in zanesljiv skladiščnik, izkušen pomočnik mešane stroke, natančen in energičen. Nastop službe v kratkem. Ponudbe s prepisi pričeval in zahtevami na trdiko **Janko Popovič, Ljubljana.**

SUHE GOBE in FIŽOL
plačuje po najvišjih dnevni cenah trdika :
Geršak & Komp., Ljubljana, Kongresni trg št. 10.

Lepa gospodarska HIŠA
spodobna za trgovino, z 8 stanovanji, dvoriščem in vrtno ter za 3 vile zemljišča (sedaj njive) se ceno prodaja. Ponudbe na: H. Vesenjaka, Maribor, Magdalenska ulica št. 69. Samo do 7. septembra.

Ano Jeglič
Preselila se je v boljše življenje danes zjutraj ob 8. uri po mučnem trpljenju, večkrat previdena s sv. zakramenti za umirajočo v 71. letu starosti. Pogreb predreže mame bo v ponedeljek 5. t. m. ob 9. uri zjutraj na domače pokopališče. Podbrezje, Ljubljana, Selca dne 3. septembra 1921.

Žalajoče rodbine: Jeglič, Erman, Štular in Trhlen.

Hiša s posestvom, enonadstropna, na glav- nem trgu v Kočevju (event. tudi s pohištvo), z vrtno, za vsako podjetje primer- na, z gospodarskim poslopjem, njivami, travniki in gozdi z doraščnim lesom, se proda iz proste roke po ugodni ceni. Več se poizve pri trgovcu Josipu Röthel, Kočevje. 3193

Električni motor 3½ HP, 440 volt, enako- meren tok; dva voza z diro (1 per- resni, 1 navadni) in popolnoma nov voz z zapravljenec s sedeži in transmisija se takoj prodaja. Ogleda se: SLOMSKOVA ULICA št. 19 na dvorišču.

KUHANO MASLO
kupi
Tvornica keksov in prepečenec
V. Bizjak & dr.
Rogaška Slatina.

VILA ali HIŠA v Ljubljani
za eno družino se kupi. Pismene ali ustne ponudbe na tovarno V. Seagnetti, Ljubljana.

Prosto- voljna javna dražba !!
raznega pohištva se vrši v sredo, 7. sept. ob 9. uri popoldne v Rožni ulici 7. 3191

Profesor mesečno sobo.
Ponudbe pod »Solidenc« na upravo lista.

Tržaški bičevniki
iz prave koprive in razni biči vedno na zalogi.
Osvald Dobeic, veletrgovina,
Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9. 3090

Oglasi v „Slovencu“ imajo velik uspeh.

Ceno se takoj prodaja:

1 lokomobila s pregreto paro 31/40 HP. 1 vzdigalni škripec (Flaschen- zeug) za 5 ton, drugi za 4 tone. 2 vzdigalna vijaka, amerikanca. 1 vr- talni stroj za kovino, vrta do 50 mm. 1 stroj za skobljanje kovine, 300 mm rezilne dolžine. 1 kotel za gretje vode z odpadno paro (Speise- wasser - Vorwärmer). 2 kolesa po 1200 mm, za prenos sile z žično vrvjo, vrv je 15 mm, 54 m. 1 krožna žaga 700 mm, s stojalom, vreteno v ležakih na kroglice. 1 stroj za skobl- janje lesa (Abrichtmaschine), 500 mm širok. 1 stroj za frezanje lesa. 3 baterije za kopelje, poniklane, za toplo, mrzlo vodo in škropilnik. — Večjo množino poljske železnice. — Naslov pove upravništvo »Slovenec« pod št. 3148.

Velika izbira otroških vozičkov dvo- koles in šivalnih strojev po ceni:
F. Batjel, Ljubljana, Stari trg št. 28. Sprejmejo se v polno popravilo za ema- iliranje z ognjem in ponikanje dvokoles- otroški vozički, šivalni in razni stroji. Mehanična delavnica, Karlovska ce- sta 4. Zvonarska ulica 1.

„Tribuna“ Tovarna dvokoles in otro- ških vozičkov. Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Stekla za ure
vse velikosti
razpošilja po nizki ceni
Alojzij Pauschin
trgovina s steklom
in porcelanom
Ljubljana,
Wolfova ulica 6.

VELIČAN BEŠTER

ATELJE HELIOS
LJUBLJANA
ALEKSANDROVA C. 5

Izdeluje mod. slike v vsaki velikosti

DOMAČI UČITELJ

za dijaka VI. razreda realne gimnazije se išče za poučevanje vseh predmetov (razen veronauka). Bivanje v Dornavi pri Ptuj, nekaj zimskih mesecev eventualno na Du- naju. Plača 1000 K mesečno in popolna oskrba v hiši. Prošnje z izpričevali in curriculum vitae v slovenskem in hrvat- skem jeziku na naslov: Gvidon pl. Pon- gratz, grajščak, Dornava pri Ptuj. 3120

Svečarna
I. Kopač in drugi
Ljubljana, Celovška cesta 90.

priporoča preč. cerkv. oskrbništvom, gg. trgovcem in s'avnemu občinstvu:

čebelnovoščene sveče in zvitke, namizne sveče
»GLORIA« v vseh velikostih,
pravo kadilo, oglje za kadilnice
itd. po najnižjih cenah.

Veletrgovina z vinom in žganjem
Ljubljana, Sp. Šiška. LUDVIK DEKLEVA Gosposvetska c. 76.

Velika zaloga vsakovrstnih vin.

Najstarejša sedlarska delavnica
JOS. KÖHLER
LJUBLJANA, Dunajska cesta 19.
priporoča izgotovljene konjske opreme ter vse Delo solidno. sedlarske potrebščine. Cene zmerno.

Amerikanci, oziroma Primorci !
Posedva od 3 do 100 orolov, trgovske hiše, vila s parkom ali posestvom, go- stilne z ali brez posestev, mlin z žago, stanovanjske hiše, pekarna, hotel, se prodajo potom pisarne Zagorski, Ma- ribor, Barvarska ulica št. 3. 3083

NOGAVICE
ženske in moške, kvačkanec, sukanec, »Moderec« itd. je dobiti najceneje v veletr- govini **Osvald Dobeic,** Ljub- ljana, Sv. Jakoba trg 9.

STANOVANJE soba in kuhinja, na Poljanski ce- sti, zamenjam s primernim v okolici Ljubljane. — Naslov pove uprava lista pod št. 3199.

Inženier Dr. Miroslav Kasal
oblastveno poverjeni stavbni inženier
Ljubljana, Hlilčarjeva ulica št. 7.
Specijalne stavbene podjetja se betonska, železobetonska in vodne gradbe.
Izbra vodnih sil.

Obleke
moške, fantovske in deške, mikado, raglane, površnike, kožuhe, jahalne hlače, (stumih) in drugo konfekcijo od najpriprostejšega do najfinejšega kroja v najboljši izdelavi ter razno sukno, hlače- vino in podloge nabavite najceneje edino le pri konfekcijski industriji
FRANDE
Vdeleženec Ljubljanskega vzorčnega velesejma.
Paviljon E, oddelek št. 52.
TELEFON št. 313. (FRAN DERENDA) Ljubljana, Emonska cesta 8. TELEFON št. 313.

Važno za gg. obiskovalce velesejma!

našo zalogo na Gospodarski cesti 10, ker prodamo vsled preselitve trgovine v lastno hišo na Dunajsko cesto 11, vso zalogo po izredno nizkih cenah.

ZALTA & ŽILIČ, trgovina z železnino na debelo in drobno.

Svetujemo Vam, da si ogledate razun že razstavljenega tudi

Oblačilna industrija

A. Kunc

Ljubljana, Gosposka ul. 7

proizvaja moška in deška oblačila vseh vrst.

Prodaja na debelo in drobno!

Prvovrstni kroji!

Prodaja na debelo in drobno!

Izredno nizke cene!

Solidno delo!

Na Ljubljanskem velikem semnju: paviljon E, oddelek št. 54.

POZOR!

na paviljon H, prostor št. 239, kjer razstavi torčka
THE REX Co, Ljubljana

in prvovrstni, svetovno znani pisalni stroji

najnovejši in najboljši
razmnoževalni aparat

UNDERWOOD

OPALOGRAPH

Niz zamudite prilike, si ta dva
pisarn. pripomočka ogledati.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu se prijazno naznanja, da se je zlatarska trgovina z delavnico skupaj prevzela in se bode zaloga po ceni in brez carinskih doklad razprodajala, kakor briljanti, zlatnina, srebrnina in china srebro. Lepa darila za vsako priliko. Poročni prstani v vseh oblikah na željo tudi po meri narejeni.

Vsa popravila se ceno in točno v lastni delavnici izvršujejo. Dalje so že čez 30 let v zalogi fini originalni šivalni stroji. Kurz za vezenje brezplačno. Strojno olje na drobno in debelo.

Za obilen obisk se vladno priporoča

Z velespoštovanjem

Jos. Šelovin-Čuden

preje tvrdka Meisetz-Krepelka

Mestni trg 13.

Les — deželni pridelki

TRŠAN-GORJANC
KRANJ

V. MARSANO

„TIMEX“

ZAGREB

Moderne tovarniške naprave, stroji in orodja.

Načrti in proračuni

Kompletne opreme

Moderniziranja

Proračuni o rentabilnosti

za vse industrije.

Bogata zaloga vseh industrijskih strojev.

Pisarna za prodajo: Zagreb, Nikolićeva 8. Telefon 2-26.

Delavnica in skladišče: Zagreb, B-ulica 45. Telefon 26-45.

Brzjavke: Matimex, Zagreb.

VEDNO VELIKA IZBIRA VSEH VRST
bombaža, sukanca, kvač-
kanca, nogavic
galanterije

— NA DEBELO, KARL
PRELOG — Ljubljana,
Sr. Jakoba nabrežje 11.

Teodor Korn

Ljubljana, Poljanska cesta 8.

se priporoča cenj. občinstvu
za izvrševanje vsakovrstnih kle-
parskih in vodovodnih inštala-
cijskih del ter za pokrivanje
streh. Vsa stavbinska in klepar-
ska dela v priznani solidni iz-
vršitvi. — Proračuni brezplačno
in poštne prosto. — Popravila
točno in po najnižji ceni. Ploče-
vinasta ambalaža kakor kante
za firnež, olje, bencin, doze za
barve, konzerve.

ooo

T
R
G
O
V
C
I



P
O
Z
O
R

Belin za snajenje belih čevljev
Poplin za pokončavanje miši in podgan
Morin za pokončavanje ščurkov
Rapid za pokončavanje stenice

I. C. Kotar drogerija,

Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Trgovci primeren popust.

Prostovoljna dražba.

Sredo dne 7. septembra 1921 predpoldne ob 9. uri se v Mariboru ob jarku 6 vrši v preklicni zadevi Janeza Girstmayrja na podlagi sodniškega dovoljenja PV 176/11 prostovoljna dražba pri 9000 litrov vina različnih letnikov pridobljenega v vinogradu v Rašpohi, s sodi vred. Ob enem se proda 15 sodov z vsebino po 11 polovnjakov. Vino je sodniško cenjeno od 8 K do 18 K za liter, sodi od 50 v. do 1 K za liter. Prodaja pod sodniško cenilno vrednostjo se ne vrši. Največja ponudba se ima takoj poplačati. Pojasnila se dobijo pri oskrbniku dr.-ju Oskarju Orosel-u, odvetniku v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 14.

AUG. AGNOLA LJUBLJANA

priporoča svojo zalogo

stekla, porcelana, zrcal, svetilk, okvirov
in vseh v to stroko spadajočih predmetov.

Steklo za okna vseh vrst vedno v zalogi.

Hiša v Ljubljani

Selenburgova
ulica št. 6.

se prodaja.

Poleg hiše je veliko stavbišče. Natančneje se poizve v tovarni V. SCAGNETTI, Ljubljana, Cesta na gorenjsko železnico 16, (za državnim kolodv. v om).

Nihče naj ne pozabi na razstavi „Ljubljanskega“
velesejma si ogledati paviljon G. št. 176

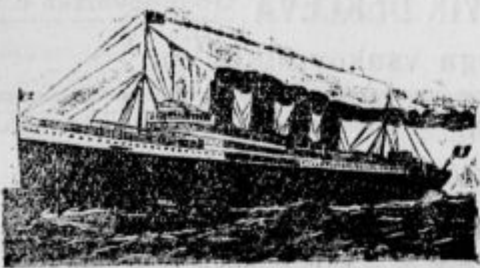
Prve gorenjske izdelovalnice
finega čajnega peciva (keksa)

K. VIDIC, JESENICE, Gorenjsko.

Izborna dolenjska črnina

iz Gadove peči ter izvrsten štajerski rizling se točita od nedelje 4. t. m. v gostilni poleg kemične tovarne na Selu. Na razpolago so vedno gorka in mrzla jedila. — Za obilen obisk se priporočata

Anica in Franc Kavčič.



Iz Havre v Ameriko samo 6 dni.

Edino najkrajše črte preko HAVRE CHERBOURGA in ANTWERPENA v NEWYORK.
Vozne listke in zadevna pojasnila izdaja edino koncesijonirana potovalna pisarna

=IVAN KRAKER v Ljubljani=

Kolodvorska ulica št. 41, blizu glavnega kolodvora.

Brzjavni naslov:
Prometna Ljubljana.

Splošna prometna banka

podružnica v Ljubljani, preje I. C. Mayer. — Ljubljana, Marijin trg št. 5.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, pred-
ujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter kuponov, nakazila v tu- in inozemstvu, safe-deposits itd.

Telefon:
št. 11 in 577.

JUGOSLOVANSKA BANKA d. d.
MENJALNICA v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 26.

Deln. glavn. K 200.000.000. Cent. a a v Osijeku. Rezerve K 50.000.000.
 Kupuje in prodaja devize in valute najkulantnejše.
 Obrestuje vloge na hranilne knjižice in na tekoči račun po najvišji obrestni meri.

Slovenska gradbena družba z o. z.

LJUBLJANA, tehniška pisarna v tovarni Keršič.

Izvršuje: vse vrste visokih in globokih stavb, betonske in železo-betonske gradbe, vodne gradbe, električne centrale, izkoriščanje vodnih sil, moderne industrijske gradbe, mostne gradbe.

Posebnosti našega proizvoda:

Leseni polnostenski nosilci za strehe z velikimi razponi, lesena in kombinovana skladišča, tvorniško izdelovanje zložljivih stanovanjskih hiš.

Kolarski oddelček:

Izvršuje vse vrste luksuznih in tovarnih vozov, karoserij, samokolnic itd.

Prva žebliarska in železoobratna zadruga v Kropi in Kamni gorici

izdeluje po najnižjih cenah vsakovrsne ročno in strojno kovane žeblice, spojke, kljuke, verige in vse druge v njeno stroko spadajoče železne izdelke.

Na sejmu zastopana v paviljonu GOSPODARSKE ZVEZE, Ljubljana. - Ceniki na razpolago!

ANT. KRISPER

Ljubljana

Proizvada i razšilja na veliko: razne vrste cipela za decu, devojčice, mladiće, ženske, muške, prostog i finog kvaliteta; za radnike osobito jaka izradba. Papuče po ceni bez konkurencije.

Odeljenje za galanterijsku robu na veliko. Pleteno čipke, sukno, vezivo, razne cipelar-ske potreštine jedadi pribor. školske potreštine četke i. t. d. — Export čačkalic.

Priporoča se
 papirna trgovina
Ivan Gajšek
 Ljubljana

ki ima veliko zalogo

vse vrste papirja

trgovske in poslovne knjige, pisarniške in šolske potrebščine kakor tudi lastno založništvo

šolski izvezkov, Tabor

ki se izdeluje v knjigovezni

M. BIVIC

Sv. Petra cesta št. 29

ki izdeluje tudi galanterijska dela

KLOBUKE IN SLAMNIKE

vseh vrst, od preprostih do najfinjših nudi vedno tovarna klobukov in slamnikov

Franc Cerar
 Domžale (Stob).

Izdelki so razstavljeni v paviljonu E, št. 41.

Fran Ravnikar

mestni tesarski mojster

Ljubljana, Linhartova ulica št. 25.

Telefon št. 415 — Poštno-čkovni račun 11.428

izvršuje vsa v njegovo stroko spadajoča dela in sicer vodno in nadtalno ter umetno tesarstvo.

Parna žaga in strojne delavnice.

Prevzemam po danih, kakor tudi lastnih načrtih zgradbo mostov, jezov, hiš, vil ter razne gospodarske in industrijske stavbe, stolpne strehe, kupole in cerkvena ostrešja, balkone, vrtnice, verande ter razna druga vrtna arhitektonična dela. Stopnice, dekorativne stropove ter dekorativne stenske opaže. Za razne industrijske stavbe opozarjam zlasti na moje patentirane nosilce za večje proste razpetine od 12—15 m.

:: Razstava v paviljonu za stavbeno stroko in lesno industrijo ::

Sprejmejo se: 1 strugar za me-denino (Messing-drücker), samostojen, vesten delavec z zanesljivo večletno prakso in 5 dobro kvalificiranih ključavničarjev za orodje, posebno za štanice in matice (Stanzen u. Schnitte). Plačilni pogoji po dogovoru. - Kranjske tovarne železne, ključavničarske in kovinske robe »TITAN« d. d. Kamnik.

Parketne deščice

v vsaki množini, hrastove ali bukovne dobavlja in poklada v mestu in na deželi

ANTON BOKAL

Ljubljana, Slomškova ulica 19
 Telefon int. 527

Prevzema vsa v to stroko spadajoča dela, preložitve, hobljanje in likanje starih podov z voskom. Delo točno in solidno.

Ivan Zakotnik

mestni tesarski mojster, Ljubljana Dunajska cesta 46.
 Telefon št. 379.

Vsakovrstna tesarska dela kakor: moderne lesene stavbe, ostrešja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike: stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje, itd.

Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.
 PARNA ŽAGA — TOVARNA FURNIRJA.

R. Miklauc, Ljubljana

Pred Škofijo št. 3. priporoča Lingarjeva ulica.

sukneno manufakturno in pleteno blago.

Prodaja na debelo in na drobno. Ustanovljeno leta 1869.

Največja zaloga klavirjev in pianinov v Ljubljani

J. HUBAD roj. DOLENC, Ljubljana, Hrišerjeva ulica 5
 priporoča za nakup najboljših instrumente izvrstnih tovarn po najsolidnejših nizkih cenah.

Tovarna pletenin in tkanin JOSIP KUNČ in komp. Ljubljana, Poljanski nasip 40

izdeluje berlinske rute, volnene rašel-rute, fantazijske rute, fantazijske šale, angleške športne šale in čepice, svilene modne šale, pletene svilnate samoveznice in naglavne rute (Gachenez).

ZA PLESKARSKA IN LIČARSKA DELA

SE NAJTOPLEJE PRIPOROČA SLAVNEMU OBČINSTVU IN PREČASTITI DUHOVŠČINI

TONE MALGAJ

PLESKAR IN LIČAR

LJUBLJANA

KOLODVORSKA UL. 6

Popolnoma varno naložite svoje prihranke v
Vzajemni posojilnici v Ljubljani r. z. z o. z.
 (poleg nunske cerkne).

Hranilne vloge se obrestujejo s
4%

brez odbitka rentnega in invalidnega davka. Hranilne vloge se lahko vplačujejo potom poštno-ček, urada, viagateljem so položnice brezplačno na razpolago. Posojila na zemljišča, zaznambo na službene prejemke, proti poroštvi itd. Prodaja srečk drž. razr. loterije.

JOSIP KREGAR

oblastveno preizkušeni mestni tesarski mojster
 LJUBLJANA Cesta na Kodeljevo štev. 2 LJUBLJANA

izvršuje vsa v njegovo stroko spadajoča dela in sicer vodne in nadtalne stavbe ter umetno tesarstvo. Prevzamem po danih kakor tudi lastnih načrtih zgradbo mostov, jezov, hiš, vil, ter razne gospodarske in industrijske stavbe, stolpne strehe, kupole in cerkvena ostrešja, balkone, vrtno utice, verande, ter razna druga vrtna a hitektorična dela. Stopnice, dekorativne stropove, ter dekor. stenske opaže.

Mehanična vrvarna-terilnica-predilnica

ANTON ŠINKOVEC Kranj - Grosuplje

Centrala Grosuplje.

Telefon Grosuplje 1.

razstavlja svoje izdelke na ljubljanskem velikem semnju, paviljon E, štev. 39, kate-rega obisk vljudno priporoča.

Površnike, volnene obleke za gospode, kostume, plašče za dame izdeluje po najnovejših modelih

S. POTOČNIK

v Angliji in Franciji izprašani koncesionirani krojni krojač
 Šelenburgova ulica št. 6, 1. nadstropje

□ □ □ Zaloga angleškega blaga. Stran-
 kam, ki same prinese blago, ista
 postrežba. - Naročila za tujce se
 izvršujejo tekom 8 dni. Izdelava
 sportnih suknjenih klobukov iz
 □ □ □ ** vsakega poljubnega blaga. ** □ □ □

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in s stroji
 Ljubljana, Dunajska cesta št. 16

priporoča

raznovrstne poljedelske ter druge
 stroje in orodje za rokodelce.

Razstavi v trgovskem paviljonu H, boks štev. 288.

Isca se **mala hišica** z vrhom ali malo posestvo v dobrem stanju na Gorenjskem, Dolenjskem ali v ljubljanski okolici. Ponudbe samo s ceno pod Slovenska družina 3001 na upravnistvo Slovenskega.



Krtace za obleko in likanje, riba-
 rice brez in s korenino,
 zobne, mazalke, konjske, omela, motvoz
 (spaga), čevljarsko prejo priporoča vele-
 trgovina OSVALD DOBEIC, Ljub-
 ljana, Sv. Jakoba trg 9. 3089

Telefon štev. 228.

Račun čekovnega urada v Ljubljani štev. 647.

Ljudska posojilnica

v LJUBLJANI, v lastnem domu Miklošičeva cesta štev. 6.
 Obrestuje hranilne vloge in vloge v tekočem računu po čistih
3%

Ljudska posojilnica v Ljubljani je največja slovenska posojilnica, in je imela koncem decembra 1920 **60 milijonov vlog** in nad **K 1.100.000** — rezervnih zakladov. — Posojila se dovoljujejo na osebni kredit (proti menici), na hipoteke in v tekočem računu.
 Zahtevajte položnice Ljudske posojilnice.

Naročajte in širite „Slovenca“!

Tovarna



čevljev

PETER KOZINA & CO.

TRŽIČ (Slovenija).

Glav. pisarna in zaloga na debelo in drobno, Ljubljana, Breg 20.

Izdeluje čevlje za gospode, dame, dečke, deklice in otroke iz lak-, boks-, ševro-usnja in drugega materijala.
 Najmodernejšie oblike! Najsolidnejši izdelki!

Konkurenčne cene!

Posetite našo razstavo na velesojmu!

INDUS D. D. preje CARL POLLAK

Tovarna usnja in usnjatih izdelkov Kranj, Ljubljana, Vrhnika
 Centralna pisarna Ljubljana, Sv. Petra cesta 68. Tel. 528.

I. Industrija usnja.

A. Vegetabilno (čreslostrojeno usnje):

- kravine, rjave, črne in chagrin, ter za mehove in strehe,
- kipsi,
- teleline,
- ovčine in kozine
 - mazane, rjave in črne,
 - barvane, za mobilje, tapeci-ranje in konfekcijo;
- vachettes:
 - za izdelavo dokolenic, barvane ali naravne,
 - za izdelavo nogometnih žog,
 - za izdelavo razne usnjate konfekcije;
- svinjine (specialiteta):
 - za fino jahalno opremo, barvane ali naravne,
 - za kovčge,
 - za mobilje in galanterijsko konfekcijo (portemonnais, portefeuilles in knjigoveštvo);

7. podplati:

- trovloženi hrastostrojani pod-plati,
- vache;
- croupioni za izdelavo transmi-sijskih jermenov,
 - specialno strojeni (angleški sistem),
 - hrastostrojani.

B. Chrom-usnje:

- box-calf, črno in barvano,
- chevreaux,
- chevrette,
- chrom-usnje za izdelavo nogo-metnih žog,
- chrom-usnje za izdelavo jermenov.

C. Galun-usnje

za izdelovanje vezilnih in šivalnih jermenčkov.

D. Lak-usnje:

- box-calf,
- chevreaux.

II. Industrija usnjatih izdelkov.

A. Čevljarski izdelki:

- čevlji za strapac,
- rudnike,
- sport in nogomet,
- po vojaškem vzorcu,
- sandale.

B. Konfekcija transmijskih gonilnih jermenov:

- specialni stroj,
- hrastov stroj,

- chrom-stroj,
- jermenci za šivanje in vezanje transmijskih jermenov.

C. Konfekcija za:

dokolenice (gamaše), nogometne žoge, torbice, portefeuilles itd. iz vegetabilnega, chrom- in lak-usnja, nahrbtniki, sportni pasovi itd., tržne torbice.

MENJALNICA

Slovenske eskomptne banke - LJUBLJANA

Telefon štev. 3.

nasproti glavnega kolodvora

Telefon štev. 3.

kupuje in prodaja devize in valute po najugodnejših dnevnih cenah.
 Ima poseben borzni oddelek. Prevzema vse bančne posle.